

Jaarverslag 2025

Rapport inzake de
jaarrekening 2025

Inhoudsopgave

Bestuursverslag

Voorwoord	6
Inleiding	7
Organisatieontwikkeling	8
Programmalijn 1 De geletterde samenleving	10
Programmalijn 2 Participatie in de informatiesamenleving	18
Programmalijn 3 Een leven lang ontwikkelen	20
Programmalijn 4 De robuuste lokale bibliotheek	22
Programmalijn 5 Frysk en meertaligheid	23
Financiële positie 2025	24
Jaarverslag van de Raad van toezicht 2025	26

Jaarrekening

Balans per 31 december 2025	32
Exploitatierekening 2025	33
Resultaatbestemming 2025	34
Kasstroomoverzicht	35
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	36
Toelichting op de balans	44
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	47
Toelichting op de exploitatierekening	48
Verantwoording wet normering topinkomens (wnt)	55
Gebeurtenissen na balansdatum	57
Vaststelling en ondertekening	58
Controleverklaring	59

Bestuursverslag

2025

Voorwoord

Stichting Openbare Bibliotheken Noord Fryslân heeft in 2025 stevig ingezet op de toekomst. De organisatie is in relatief korte tijd behoorlijk gegroeid en de brede opdracht aan de bibliotheken is zich steeds meer aan het uitkristalleren. We hebben ons steviger in de netwerken binnen de gemeenten gepositioneerd. We denken namelijk dat complexe vraagstukken zoals lage basisvaardigheden in ons werkgebied vragen om een integrale aanpak met meerdere partijen.

Het versterken van de organisatie is in 2025 ingezet met het aannemen van een HR-adviseur, domeinspecialisten bibliotheken en een beleidsadviseur. Met de HR-functie hebben we onze rol als goede werkgever verbeterd en met de komst van de beleidsadviseur is de relatie met onze negen gemeenten verder versterkt.

Andere hoogtepunten in 2025 waren: we openen onze 17e locatie, een biebpunt, in Feanwâlden. Een punt waar we experimenteren met onbemande openingstijden en volop inzetten op programmering. Tijdens de landelijke verkiezingen op 29 oktober 2025 dienden twee van onze vestigingen als stembureau, waar ruim 2000 bezoekers gebruik van maakten. Het thema democratie en burgerschap is in de programmering het afgelopen jaar stevig neergezet.

Tot slot kregen we het prachtige nieuws dat onze professionals in de bibliotheken in het ledenonderzoek 2025 landelijk het hoogst scoorden op klanttevredenheid en deskundigheid!

Namens alle medewerkers en vrijwilligers,

Jolianne Helleman

Directeur/bestuurder Bibliotheken Noord Fryslân

Inleiding

De bibliotheek is van alle tijden en van ons allemaal. Als bibliotheken leveren we een wezenlijke bijdrage aan welzijn en welvaart. Het is onze ambitie dat we er -samen met onze partners- voor zorgen dat iedereen taalvaardig is, digitaal kan meekomen en de kans heeft zich een leven lang te ontwikkelen. Dat iedereen toegang heeft tot de informatiemaatschappij en er zijn weg in kan vinden en dat iedereen kan kennismaken met literatuur, kunst en cultuur. Met onze dienstverlening voor het onderwijs zorgen wij ervoor dat kinderen geënthousiasmeerd worden voor lezen en ondersteunen wij leerkrachten en ouders bij het ontwikkelen van een taalrijke omgeving.

Onze missie

Bibliotheken Noord Fryslân biedt iedereen gelijke kansen op persoonlijke ontwikkeling.

Samen met ons netwerk - binnen en buiten onze 17 vestigingen en op scholen in negen Friese gemeenten - creëren we plekken waar iedereen welkom is. Waar je in openheid en met respect elkaar kunt ontmoeten. Of je nu komt om te lezen, te leren, inspiratie op te doen, een vraag te stellen of gewoon voor een kop koffie met de krant: het kan allemaal. In onze (online) bibliotheek vind je antwoorden én ruimte om jezelf te ontwikkelen.

In iedere gemeente sluiten we aan bij de lokale context, netwerken en behoeften. We werken nauw samen met overheden, het onderwijs, culturele en maatschappelijke organisaties. We zijn altijd in de buurt.

Het bestuursverslag 2025, het derde jaar van de beleidsperiode 2023 - 2026 is opgebouwd rond vijf programmalijnen:

1. De geletterde samenleving, met expliciet aandacht voor de preventie en bestrijding van laaggeletterdheid.
2. Participatie in de informatiesamenleving.
3. Een leven lang ontwikkelen, met als belangrijk onderdeel digitaal burgerschap.
4. De robuuste lokale bibliotheek.
5. Frysk en meertaligheid.

Deze programmalijnen staan niet op zichzelf, maar zijn onderling sterk met elkaar verbonden.

Zo leest u dit jaarverslag

Elk hoofdstuk begint met een inleiding overeenkomstig het jaarplan. Vervolgens ziet u onze prestatieindicatoren en daaronder cursief wat er in 2025 gerealiseerd is.

Organisatie-ontwikkeling

De toekomst van onze bibliotheken vraagt om een flexibele structuur met professionals die hun vak goed verstaan. De omgeving van de bibliotheken is, net als de branche zelf, aan het ontwikkelen. Dit betekent dat de organisatie toekomstbestendig moet zijn om adequaat op deze ontwikkelingen te kunnen anticiperen. Daarom werken we hard aan het versterken van de structuur, cultuur en professionele expertise.

Zelforganisatie

Sinds september 2021 werken we binnen Bibliotheken Noord Fryslân met zelforganisatie. Het werkgebied is verdeeld in 6 clusters waar de verschillende functies (bibliotheekmedewerkers, lees- en mediaconsulenten en consulenten basisvaardigheden) integraal samenwerken aan effectieve programmering die aansluit bij de behoefte en wensen van de inwoners. Gezamenlijk worden doelen en resultaten besproken, gemonitord en zijn we buurtgericht aan het werk. De clusters worden inhoudelijk ondersteund door de domeinspecialisten die ook de nabije leidinggevende zijn en de manager bibliotheken die de clusters elke zes weken spreekt. Het managementteam en het regieteam stellen, na gesprekken met onze gemeenten, de kaders en het jaarplan vast, hierin staat *wat* we gaat doen. De zes clusters bepalen vervolgens *hoe* zij de jaardoelstellingen invullen.

Zelforganisatie is in elk cluster in ontwikkeling en de jaardoelstellingen komen steeds beter onder de aandacht, er komt meer focus. De domeinspecialisten en de manager bibliotheken zijn in 2025 alle kwartalen teruggegaan naar de clusters om de kwartaalcijfers te bespreken en themagericht focus aan te brengen in de daaropvolgende kwartalen. Daarnaast hebben de consulenten basisvaardigheden en de lees- mediaconsulenten vaste momenten met de domeinspecialisten waarop ze inhoudelijk over het aanbod met elkaar in gesprek gaan.

De kracht van zelforganiserende clusters is dat de verschillende functies structureel samen komen en elkaar versterken in het halen van de (integrale) doelen. De medewerkers hebben grote invloed op het aansluiten op de vragen en behoeften van inwoners, gemeenten en partners. In toenemende mate zien we dat we beter worden in het samenbrengen van de verschillende expertises. In 2026 gaan we verder met deze ontwikkeling.

Professionaliseren van de organisatie

We hebben in 2025 een beleidsadviseur, een HR-adviseur en HR-medewerker aangesteld en zetten daarmee ook in op goed werkgeverschap. In mei is de rol van domeinspecialist herzien: er zijn twee domeinspecialisten bibliotheken toegevoegd om de bibliotheekmedewerkers beter te ondersteunen in het professionaliseren van hun rol. De vier domeinspecialisten fungeren nu als nabije leidinggevende voor medewerkers. Door onvoorziene omstandigheden heeft het enige tijd geduurd voordat de functies volledig goed waren gepositioneerd, maar vanaf begin 2026 staat er een sterk en stabiel team, waar de manager bibliotheken hiërarchisch eindverantwoordelijke is. Het verder versterken en professionaliseren van de organisatie zal de komende jaren doorgaan.

De kracht van Bibliotheken Noord Fryslân zit in onze zeer betrokken medewerkers (104 betaalde professionals en 175 vrijwilligers). We investeren veel in scholing en samenkomsten waarin we visie en kennis delen.

We willen focus houden op het versterken van de basisvaardigheden van inwoners om beter mee te kunnen doen in de samenleving. De nadruk leggen we op vroege interventies bij de jeugd en de adviesrol richting de leerkrachten. We hebben om die reden de splitsing gemaakt in de functie van de lees- en mediaconsulenten naar 0-6 jaar, 6-12 jaar en het voortgezet onderwijs.

Op HR-gebied is het beleid herzien en geactualiseerd, waaronder het functiehuis, arbeidsvoorwaarden en cao-gerelateerde regelingen zoals het reis- en werktijdbeleid en het diversiteits- en inclusiebeleid. De nieuwe HR-regelingen worden op het intranet geplaatst, zodat deze makkelijk terug te vinden zijn voor de medewerkers. Evaluaties van beleid, scholing en signalen uit de organisatie leiden tot concrete vervolgacties, zoals de actualisatie van het scholingsbeleid en het strategisch HR-beleid, waarmee de basis voor verdere doorontwikkeling in 2026 is gelegd.

In 2025 is hard gewerkt aan de organisatie en optimalisatie van de jaarurensystematiek. De roosters zijn strakker ingevoerd, waardoor correcties van plus- en minuren beter te herleiden zijn. Voor 2025 is nog enige uitloop toegestaan om deze uren te compenseren, maar vanaf 2026 geldt dat plus- en minuren binnen drie maanden moeten worden gecompenseerd.

Personele ontwikkelingen

- In 2025 hebben we 35 nieuwe collega's aangenomen, waarvan 15 invalmedewerkers.
- In 2025 hebben we van 25 collega's afscheid genomen, waaronder 10 invalmedewerkers en vier gepensioneerden.
- In 2025 hebben we één 40-jarig jubileum gevierd.
- In 2025 was het verzuimpercentage 6,08%.
Vergelijk: 5,01% (2024), 6,28% (2023), 9,96 (2022) en 3,94% (2021).

Scholing

Het mbo-keuzedeel Bibliotheekwerk, ontwikkeld door de Friese Bibliotheken in samenwerking met Firda, vormt een vast onderdeel van de functie van bibliotheekmedewerker. Met dit keuzedeel worden medewerkers opgeleid tot beginnend beroepsbeoefenaar binnen het bibliotheekwerk en doen zij kennis en vaardigheden op die nodig zijn voor het werken in de bibliotheek.

Naar aanleiding van incidenten en signalen van grensoverschrijdend gedrag door bezoekers is daarnaast extra geïnvesteerd in de weerbaarheid van medewerkers. Voor nieuwe medewerkers zijn weerbaarheidstrainingen georganiseerd, gericht op het omgaan met lastige situaties en het versterken van hun handelingsvaardigheid in de praktijk. Op enkele vestigingen is bovendien tijdelijk beveiliging ingezet om de veiligheid van medewerkers en bezoekers te waarborgen.

Verder hebben medewerkers hun verplichte BHV-scholingen afgerond. Daarnaast namen zij deel aan diverse vakinhoudelijke trainingen en opleidingen, waaronder trainingen op het gebied van meertaligheid, opleidingen tot lees- en mediaconsulent en BoekStart-coach en een training over het samenwerken met jongeren.

Tot slot hebben de medewerkers met de domeinspecialisten en de manager bibliotheken een verzuimtraining gevolgd, gericht op het herkennen, bespreekbaar maken en begeleiden van verzuim binnen teams. Hiermee wordt verder gewerkt aan een gezonde en veilige werkomgeving voor medewerkers.

Fries Bibliotheek Netwerk

Ook binnen het Fries Bibliotheek Netwerk zijn we ons aan het ontwikkelen en verder professionaliseren. Er is in 2025 gezocht naar de kracht van het samenwerken en de meerwaarde hiervan voor alle Friese inwoners. Zo is het voor alle inwoners van de provincie mogelijk om een boek in een willekeurige bibliotheek in te leveren, ongeacht de bij welke stichting die bibliotheek hoort. We zijn druk bezig geweest met de harmonisatie van de contributie en voorwaarden van het lidmaatschap zodat het duidelijker wordt voor iedere inwoner.

Samenwerking Boekhandel Van der Velde en Westereender Handelscentrum

De samenwerking met Boekhandel Van der Velde en het Westereender Handelscentrum is in 2025 verdiept en verder uitgewerkt. Bibliotheken Noord Fryslân koopt bij Van der Velde de fictieboeken voor volwassenen in en een deel van de jeugdboeken. In De Westereen zorgen studenten van lokale mbo-opleidingen samen met deelnemers van sociaal ontwikkelbedrijf Dokwurk, dat alle boeken vakkundig worden geplastificeerd en gelabeld.

Ondernemingsraad

De ondernemingsraad overlegt structureel met de directeur/bestuurder. De HR-adviseur is sinds 2025 ook bij deze overleggen aanwezig. De ondernemingsraad wordt meegenomen in de ontwikkelingen van de organisatie en heeft vijf leden. In 2025 heeft de ondernemingsraad deelgenomen aan de Platform Tweedaagse, een scholing over de ARBO en een dag over AI & Werk. Ook heeft de ondernemingsraad een achterbanvergadering belegd waarbij FNV was uitgenodigd.

De Algemene verordening gegevensbescherming

We hebben eind 2025 een datalek ontdekt. Deze is gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Hoewel dit vervelend is geweest voor veel mensen heeft het de organisatie op het thema AVG op scherp gezet. Onze functionaris gegevensbescherming heeft de organisatie helemaal doorgelicht op het gebied van de AVG. Protocollen en afspraken zijn aangescherpt en alle medewerkers hebben verplicht een voorlichting gevolgd over het belang van AVG en bewustwording van het eigen handelen hierin.

Juffen- en meestersavond in Harlingen

Lees- en mediaconsulenten Helen en Miny zijn trots op de juffen- en meestersavond die zij in september in Harlingen organiseerden. Een mooie samenwerking met Boekhandel Van der Velde. Bijna 40 juffen kwamen naar de bibliotheek voor een avond die in het teken stond van de Kinderboekenweek. Als speciale gast was er de schrijver van het Kinderboekenweekgeschenk: Kevin Hassing. De juffen volgden een workshop creatief tekenen en avontuurlijk schrijven en ze kregen de allernieuwste boeken getipt.

Programmalijn 1: De geletterde samenleving

Met expliciet aandacht voor de preventie en bestrijding van laaggeletterdheid.

1.1. Preventie van laaggeletterdheid

Doelstellingen en realisatie 2025

- We zorgen ervoor dat alle kinderen (0-18 jaar) lid worden en blijven van de bibliotheek.
Begin 2025: 13.161 jeugdleden, eind 2025: 12.896 jeugdleden. Dit is een lichte daling. Het totaal aantal kinderen in ons werkgebied in 2025 was 31.792.
- We nemen bij Boekstart in de Kinderopvang-locaties, bij dBOS scholen en in de vestigingen deel aan de Nationale Voorleesdagen. Hier doen 3.000 kinderen en 500 ouders aan mee.
Met het prentenboek over Rinus waren de Nationale Voorleesdagen in 2025 een groot succes. Er kwamen 3.716 kinderen op af en 346 ouders.
- Deelname aan de Kinderboekenweek. Hier doen in de vestigingen 600 kinderen aan mee.
Bijna 4.500 basisschoolleerlingen deden mee aan een schrijfwedstrijd in het kader van de Kinderboekenweek. Zij schreven een slot aan het verhaal van Tosca Menten. De schrijfster las in de bibliotheek de winnende verhalen voor. 571 kinderen kwamen naar het schrijversbezoek in de bibliotheek.
- Deelname aan de Week van de Mediawijsheid. Hier doen in de scholen en in de vestigingen 5.000 leerlingen aan mee.
1.904 leerlingen deden mee tijdens de Week van de Mediawijsheid in november. Aan de Media Ukkie Dagen in april hebben 3.728 kinderen meegedaan.
- De lees- en mediaconsulenten organiseren 2x per jaar kennisoverdracht in het cluster.
Dat hebben we gedaan.

Masterplan basisvaardigheden

Vanuit het Masterplan Basisvaardigheden werken wij aan het leesplezier op het consultatiebureau, de kinderopvang en het basis- en voortgezet onderwijs.

In 2025 hebben wij een nieuwe samenwerking gerealiseerd met 5 BIK-locaties, 1 basisschool en 3 voortgezet onderwijslocaties. Ook werken we sinds 2025 samen met het consultatiebureau op Ameland en zijn we in gesprek met het consultatiebureau op Schiermonnikoog. Als de samenwerking met Schiermonnikoog gerealiseerd wordt, hebben we 100% dekking bereikt.

De lees- en mediaconsulenten richten zich op de doelgroepen 0-6 jaar, 6-12 jaar of het voortgezet onderwijs. De dienstverlening richt zich op het (jonge) kind/leerling, de ouders van het jonge kind, de professionals op de locaties en andere samenwerkingspartners. Eind 2025 zijn twee extra lees- en mediaconsulenten aangetrokken voor de dienstverlening aan het voortgezet onderwijs. Daarmee spelen we in op de behoefte om de Bibliotheek op school in het voortgezet onderwijs verder uit te breiden.

BoekStart

Doelstellingen en realisatie 2025

- Alle baby's ontvangen een BoekStart-koffertje en de spaarkaart en dit wordt geregistreerd.
Er zijn 559 BoekStart-koffertjes uitgereikt. Het aantal geboren baby's was 1.463 (peiljaar 2024).
- In elk cluster is een BoekStartdag. Hierbij zijn 500 inwoners aanwezig.
In elk cluster is de BoekStartdag georganiseerd, in sommige clusters in meerdere vestigingen, zoals Terschelling en Vlieland. In totaal werd deze dag bezocht door 222 inwoners.
- In alle vestigingen zijn activiteiten voor de doelgroep 0-2 jaar. Hierbij zijn 750 inwoners aanwezig.
We organiseerden in onze vestigingen onder andere Voorleespret, de BoekStartdag en de Babybib voor de jongste doelgroep. Deze activiteiten werden bezocht door 3.046 kinderen en 1.845 ouders. Totaal aantal bezoekers: 5.087.
- De BoekStartcoach op het consultatiebureau legt verbinding tussen gezinnen en de bibliotheek.
*We spreken 750 ouders
We hebben in 2025 2.375 ouders gesproken op de consultatiebureaus.*
- We werken binnen elk cluster tenminste samen met 1 verloskundigenpraktijk en bereiken hiermee aanstaande ouders.
In Dokkum en St.-Annaparochie werken we samen met de verloskundigenpraktijk. In andere kernen worden gesprekken gevoerd.
- We werken samen met 2 kraamzorgorganisaties
Er zijn met meerdere organisaties gesprekken gevoerd over samenwerking. Deze organisaties zien op dit moment geen prioriteit om samen te werken. In 2026 gaan we vanuit de gezinsaanpak andere mogelijkheden tot samenwerking verkennen.

BoekStart in de Kinderopvang (BIK)

Doelstellingen en realisatie 2025

- Alle BIK-locaties hebben 1 voorleescoördinator.
- Uitvoer jaarplan bij gecertificeerde locaties.
- Alle locaties vullen de monitor in en we voeren een monitorgesprek met de koepelorganisatie en particuliere instellingen.
Ja, dat is gerealiseerd.
- De collectie groeit van 2 naar 3 boekjes per kind
We hebben de collectie uitgebreid van 2 naar 3 boekjes, de boekjes zijn in 2025 aangekocht en worden begin 2026 verdeeld.
- We trainen pedagogisch medewerkers en pedagogisch coaches in interactief voorlezen.
Een deel van de medewerkers en coaches is getraind. De trainingen voor de overige medewerkers worden gepland.
- Lees- en mediaconsulenten besteden aandacht aan boekpromotie van Friese en anderstalige boeken en reiken werkvormen aan waarmee meertaligheid wordt gestimuleerd.
Ja, dit doen we tijdens de Lês-mar-foar-wiken in september.
- We werken samen met twee gastouderbureaus.
Er is een samenwerking met de gastouders van Stichting Kinderopvang Fryslân, dit betreft een pilot. Er is een informatieavond verzorgd om de behoeften op te halen, van daaruit zijn boekenboxen opgezet die nu rouleren.

De Bibliotheek op school voor het basisonderwijs (dBos)

Doelstellingen en realisatie 2025

- Alle deelnemende scholen hebben minimaal 1 leescoördinator.
Bijna alle scholen hebben een leescoördinator.

- Alle deelnemende scholen vullen de monitor in en we voeren een monitorgesprek waarin de bouwstenen van dBos besproken worden (o.a. een actueel leesplan).
We bieden alle scholen de monitor aan en voeren elk jaar een monitorgesprek. De respons is wisselend per school.
- We organiseren Leestips & Zo bij alle dBos-scholen.
In het eerste half jaar hebben we dit gedaan, deels op scholen, deels in de bibliotheek. In het schooljaar 2025-2026 is de activiteit Leestips & Zo vervangen door leesgesprekken. Leesconsulenten hebben hiervoor een training gehad en geven de leesgesprekken vier keer per jaar.
- Uitvoer jaarplan bij scholen met de aanpak dBos.
- Alle leerlingen bezoeken minimaal twee keer in hun basisschoolloopbaan een bibliotheek in de buurt, in ieder geval in groep 3 en 6.
Ja, dit gebeurt.
- Lees- en mediaconsulenten besteden aandacht aan boekpromotie van Friese en anderstalige boeken en reiken werkvormen aan waarmee meertaligheid wordt gestimuleerd.
De lees- en mediaconsulenten stimuleren meertaligheid door meertalige boeken tijdens boekpromoties of bij andere boekpromoties andere talen aan te halen.

dBos+

Eind 2025 zijn wij met drie scholen het aanmeldingstraject ingegaan om deel te nemen aan het laatste jaar van de pilot van dBos+. Deze drie scholen kregen groen licht voor deelname, in 2026 zal dBos+ op deze scholen uitgerold worden. dBos+ bouwt voort op Bibliotheek op school en is een intensieve aanpak gericht op het realiseren van effectief leesonderwijs op de basisscholen. De lees- en mediaconsulenten krijgen hierbij een meer adviserende rol. De betreffende scholen en lees- en mediaconsulenten zijn enthousiast om te starten.

Literair Jeugdfestival in Harlingen

Ruim 150 scholieren van RSG Simon Vestdijk Harlingen bezochten in juni de tuin achter museum, boekhandel en bibliotheek voor het Literair Jeugdfestival. Ze hingen aan de lippen van schrijvers, volgden workshops en zongen mee met de live-muziek.

En op de laatste lesdag van het 2026 organiseerde RSG Simon Vestdijk Harlingen een Leesdag voor de hele school. De leerlingen uit de eerste klas brachten die dag een bezoek aan de bibliotheek.

”

De Bibliotheek op school voor het voortgezet onderwijs en mbo (dBos)

Doelstellingen en realisatie 2025

- Alle deelnemende scholen vullen de monitor in en we voeren een monitorgesprek waarin de bouwstenen van dBos besproken worden (o.a. een actueel leesplan).
De monitor wordt op alle scholen verspreid. De conclusies en aanbevelingen worden besproken.
- Uitvoering van het jaarplan op VO-scholen.
Ja, dat doen we met o.a. boekpromoties, schrijversbezoeken, voorleesworkshops en een literair jeugdfestival.
- We werven twee VO-scholen voor dBos in het kader van het masterplan basisvaardigheden
We hebben in 2025 drie nieuwe samenwerkingen gerealiseerd met 't Skylger Jouw (Terschelling), ProDokkum en Dalton Dokkum.
- We ondersteunen jongeren bij de 18-/18+ overgang.
We organiseerden het event On the edge of 18 in samenwerking met partijen als de GGZ, Belastingdienst, brandweer en een woningcorporatie. De samenwerking verliep goed en onze partners waren enthousiast, maar er was weinig animo vanuit jongeren. Dit project krijgt een vervolg waarbij we kijken hoe we de jongeren binnen kunnen krijgen. Daarnaast werd het Levensloopspel ingezet op scholen. Een spel rondom praktische zaken als belastingen, zorgtoeslag, huurcontracten etc.
- We voeren op verzoek (gratis) brugklasbezoeken uit en noteren het aantal deelnemers
Ja doen wij.

Beroepsonderwijs

Vanuit Fers draait een pilot over dBos in het beroepsonderwijs met Firda en de pabo van NHL Stenden. Wij doen niet actief mee aan de pilot, maar zijn wel aangehaakt om op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen en ervaringen.

De gezinsaanpak

Doelstellingen en realisatie 2025

- Medewerkers van de 2 kraamzorgorganisaties waar we mee samenwerken zijn getraind in de gezinsaanpak.
De samenwerkingsmogelijkheden zijn verkend, maar er is geen gezamenlijke grond gevonden. In 2026 starten we een pilot om te kijken of we een samenwerking kunnen oppakken met een particuliere organisatie. Binnen de gezinsaanpak focussen we ook op andere mogelijke samenwerkingen, zoals partners per gemeente in de aanpak Kansrijke start.
- 50% van de pedagogisch medewerkers en pedagogisch coaches zijn geschoold in de gezinsaanpak.
De gezinsaanpak wordt blijvend onder de aandacht van de kinder- en peuteropvang gebracht. Nieuwe medewerkers kunnen geschoold worden.
- 60% van de leerkrachten en directeurs van de dBos-scholen is geschoold in de gezinsaanpak.
De gezinsaanpak wordt blijvend onder de aandacht van de basisscholen gebracht. Nieuwe medewerkers kunnen geschoold worden.
- We organiseren taalactiviteiten voor het hele gezin.
In 2025 is de voorstelling LTTRS, over lezen en leesplezier voor kinderen en ouders, in de gemeente Achtkarspelen georganiseerd. 43 bezoekers doken samen met de acteurs in de interactieve wereld van letters, woorden en boeken.

On the edge of 18 in Surhuisterveen

Het festival On the Edge of 18, georganiseerd door Bibliotheken Noord Fryslân en verschillende lokale partners, bood een middag vol energie, inspiratie en toffe activiteiten. Van interactieve workshops tot livemuziek: het werd een leerzame én gezellige ervaring voor jongeren die bijna 18 worden.

Jongeren konden makkelijk langs bij de verschillende stands van o.a. Woonfriesland, GGD Fryslân, Belastingdienst, Nix18, AbVakwerk, JOGG, VitamineBo, Sense, KeARN en de Bibliotheek. Ze gingen in gesprek, stelden vragen en kregen meteen handige tips. Ook de organisaties zelf waren enthousiast: ze vonden het leuk om jongeren zo betrokken te zien en benadrukten hoe waardevol het was om op een laagdrempelige manier met elkaar in contact te komen.

Een van de standhouders, Soumaya van de Belastingdienst, vertelt na afloop: 'Het was zó leuk om te zien hoe nieuwsgierig en open de jongeren waren. Ik heb ontzettend leuke gesprekken gevoerd en kon daarnaast veel informatie én een stukje bewustwording

meegeven - over wat je als jongere nu al kunt doen.

Het was een leuke middag: niet alleen leerzaam, maar vooral ook gezellig en persoonlijk!

Ook de jongeren zelf vertelden wat het festival met hen deed. Eén van hen zei: 'Je kunt dus niet zomaar op jezelf gaan wonen - daarvoor moet je echt best veel regelen. Dat wist ik helemaal niet!' Haar vriendin voegde toe: 'Ik wist niet dat er zoveel jongeren zijn met schulden. Maar nu snap ik wel dat als je veel online bestelt en dat op afbetaling doet, het snel mis kan gaan.'

Wat het voor ons als bibliotheek extra waardevol maakte, was de mogelijkheid om informatie op een toegankelijke manier aan te bieden. Dit festival vormde een plek waar jongeren vragen stelden en direct nuttige tips kregen. Dit sluit perfect aan bij onze missie: kennis en informatie toegankelijk maken, zodat elke inwoner kan meekomen in de maatschappij.

De enthousiaste reacties na afloop laten zien dat deze aanpak jongeren niet alleen informeert, maar vooral ook motiveert. Het festival geeft ze net dat duwtje in de rug om vol vertrouwen richting volwassenheid te gaan.

1.2 Aanpak laaggeletterdheid

Doelstellingen en realisatie 2025

- Alle gemeenten in het werkgebied van Bibliotheken Noord Fryslân hebben een Digi-Taalhuis of dienstverlening op maat voor laagtaalvaardigen.

In al onze gemeenten creëren we voor inwoners een mogelijkheid om te oefenen met taalvaardigheden, bijvoorbeeld tijdens één- of tweewekelijkse momenten in het Digi-Taalhuis. In 2025 zijn er 15 Digi-Taalhuisgroepen actief geweest met een spreiding over bijna al onze gemeenten. Er is één nieuwe locatie gestart ten opzichte van voorgaande jaren, namelijk het Digi-Taalhuis bij de Groeituin van Empatec in Wier. Elke dinsdagmiddag oefenen daar ongeveer 8 deelnemers met taal- of digitale vaardigheden. Dit kan tijdens werktijd en de situaties waarmee deelnemers willen oefenen gaan ook regelmatig over werk, zoals: 'ik wil meer met collega's praten'. We merken dat naast verbetering van vaardigheden ook vertrouwen en weerbaarheid groeit onder deelnemers.

Op Schiermonnikoog en Ameland is de taalondersteuning meer één-op-één en op maat ingericht.

Aanvullend op het aanbod binnen een Digi-Taalhuis hebben we binnen de gemeenten Vlieland, Harlingen, Waadhoeke, Noardeast-Fryslân, Dantumadiel en Achtkarspelen het Taalcafé ingericht. Er zijn nieuwe groepen begonnen bij Dokwurk en in Biebpunt Feanwâlden. Het Taalcafé is een plek om laagdrempelig te oefenen met spreekvaardigheid in het Nederlands. Elke week deden er in 2025 gemiddeld 42 deelnemers mee op locaties binnen deze gemeenten. De locatie hoeft niet altijd de bibliotheek te zijn, we sluiten aan bij plekken waar inwoners komen en zich vertrouwd voelen, zoals OBS Op 'e Dobbe in Hallum.

In totaal zijn er 131 vrijwilligers actief in de Digi-Taalhuizen, Taalcafés en taalactiviteiten op maat van Bibliotheken Noord Fryslân.

- Bibliotheken Noord Fryslân is voor de gemeente en andere ketenpartners (zoals Firda en welzijnswerk) een vertrouwde samenwerkingspartner op het gebied van de bestrijding van laaggeletterdheid. We vervullen in deze samenwerkingen een aanjagende rol en zetten het thema laaggeletterdheid op de kaart. We maken organisaties bewust van laagtaalvaardigheid en hoe ze hiermee om kunnen gaan vanuit hun eigen werk. Hierin trainen we professionals. We zijn in contact met nieuwe partners om toekomstige samenwerkingen aan te boren en andere doelgroepen te bereiken, zoals zorgverleners en woningcorporaties.

De groep samenwerkingspartners op het gebied van basisvaardigheden groeit. In 2025 zijn we bijvoorbeeld een samenwerking aangegaan met:

- Haven voor Groei in Harlingen, in het kader van de gezinsaanpak.
- Ouderenbond binnen de gemeente Waadhoeke.
- Buurtgericht werken met verschillende partners in de groep Samen Vooruit in St.-Annaparochie en Waadhoeke.
- Afdeling Groenvoorziening van gemeente Noardeast-Fryslân over mogelijk basisvaardighedenaanbod voor medewerkers.
- Team werk&inkomen van gemeente Achtkarspelen.

Ook hebben we op verschillende symposia over basisvaardigheden en laaggeletterdheid het bewustzijn over deze thema's onder organisaties in ons werkgebied vergroot, bijvoorbeeld met de voorstelling Laaggeletterd in Harlingen en Kollum. Met dit soort bijeenkomsten vergroten we het samenwerkingsnetwerk vanuit de maatschappelijk educatieve bibliotheek en verbinden we meer partners aan de lokale aanpak van laaggeletterdheid.

- Per cluster van bibliotheken (totaal 6 clusters) worden bij tenminste 4 partners de training herkenning en doorverwijzing van laaggeletterden georganiseerd. De training herkennen en doorverwijzen van laaggeletterden hebben we in 2025 gegeven aan 14 groepen professionals. Met hen zijn we ook in gesprek gegaan over hoe we inwoners beter kunnen bereiken en welke rol zij daarin kunnen vervullen. Een greep uit de organisaties waar deze training georganiseerd is: Wonen Noordwest Friesland, De Dienst/Pastiel, Gemeente Noardeast-Fryslân, Gemeente Achtkarspelen en Dokwurk.

In totaal zijn er 131 vrijwilligers actief in de Digi-Taalhuizen, Taalcafés en taalactiviteiten op maat.

- BNF biedt met verschillende programma's de mogelijkheid om in samenwerking met partners en inwoners op maat activiteiten te organiseren. Hiermee spelen we in op lokale ontwikkelingen en kunnen we programmeren op thema's (zoals gezondheid, werk en interesses), soms specifiek voor een doelgroep, zoals de NT1-doelgroep.

De dienstverlening basisvaardigheden sluit zoveel mogelijk aan bij dagelijkse thema's, zodat deelnemers met basisvaardigheden oefenen in de context van een onderwerp dat hen interesseert, motiveert of waar een noodzaak heerst. Voorbeelden zijn:

- **Gezondheid:** met verschillende cursussen en workshops hebben we mensen een stap op weg geholpen om beter om te leren gaan met de digitale platformen van zorgverleners, zoals de huisarts of het ziekenhuis (cursus Digivitaler) en boden we inwoners de kans om op een laagdrempelige manier en in eenvoudige taal meer te leren over lekker in je vel zitten, bewegen en gezonde voeding (cursus Voel je goed). In 2025 deden hier 34 inwoners aan mee, met name in de gemeente Achtkarspelen en Noardeast-Fryslân. Dit type cursussen organiseren we in samenwerking met huisartsenpraktijken, diëtisten, leefstijlcoaches, beweegcoaches en (wandel)vrijwilligers.

- **Juridisch spreekuur:** een juridisch spreekuur wordt door een advocaat bemenst en is de plek voor inwoners met een adviesvraag in een (mogelijk) juridische kwestie. Tijdens het spreekuur wordt er eenmalig gratis met de inwoner meegedacht. Er is een juridisch spreekuur in de gemeenten Harlingen, Waadhoeke, Noardeast-Fryslân en Achtkarspelen met in totaal in 2025 362 bezoekers.

- **Spreekuren van partners, zoals het energiespreekuur:** binnen verschillende thema's die raakvlakken hebben met vaardigheden leren of meer zelfredzaam worden, organiseren samenwerkingspartners spreekuren in de bibliotheek, zoals energiecoaches van de gemeente.

- **In de wijk:** we sloten vanuit de programmalijn basisvaardigheden aan bij lokale activiteiten in de wijken van ons werkgebied. Zoals bijeenkomsten voor inwoners over gezond ouder worden of cybercriminaliteit, open dagen van buurthuizen of de gezondheidsmarkt op Ameland. Op deze plekken raken we met inwoners in gesprek over wat hen bezig houdt, of iemand ergens tegenaan loopt in de digitale of talige wereld en wat iemand zou willen leren.

- Ieder Digi-Taalhuis beschikt over actuele en aantrekkelijke collectie. De uitleningen hiervan blijven stabiel (na een groei van 25% in 2023). We actualiseren de Digi-Taalhuis-collecties continu en we hebben doorlopend ideeën om de samenstelling meer aantrekkelijk te maken en beter te laten aansluiten bij de doelgroep. We weten dat deze materialen niet veel geleend worden en vooral in de bibliotheek worden gebruikt, tijdens een Digi-Taalhuis of Taalcafé. We leggen daarom geen accent meer op de leencijfers van deze materialen.
- Het aantal deelnemers in de Digi-Taalhuizen groeit met 25%, met specifieke aandacht voor de NT1-doelgroep. Het totaal aantal deelnemers in de Digi-Taalhuizen schommelt. Bij sommige locaties is een lichte toename onder deelnemers vanuit de NT1-doelgroep te zien, zoals in de gemeente Waadhoeke.

Digitale oefengroep voor vrouwen in Franeker

In 2025 startte er in Bibliotheek Franeker een digitale oefengroep voor vrouwen die graag beter met de computer willen leren werken. Vanaf februari 2025 oefent een groep van gemiddeld 8 dames eens per 2 weken onder begeleiding van 1 of 2 vrijwilligers de computervaardigheden. Ze gaan praktisch aan de slag met vragen die ze hebben of dingen waar ze tegenaan lopen. Meerdere dames hebben al aangegeven nu meer plezier te hebben op de computer.

Deelnemers Digi-Taalhuizen (DTH) Bibliotheken Noord Fryslân, 2025

DTH locatie, per gemeente	Q1		Q2		Q3		Q4	
	NT1 deeln.	NT2 deeln.	NT1 deeln.	NT2 deeln.	NT1 deeln.	NT2 deeln.	NT1 deeln.	NT2 deeln.
Achtkarspelen	6	8	6	6	5	7	5	8
DTH Surhuisterveen	2	4	2	2	1	3	2	4
DHT Buitenpost	4	4	4	4	4	4	3	4
Dantumadiel	0	15	0	23	1	12	1	18
DTH De Westereen	-	8	-	9	1	12	1	10
Taalklas op school Fearwâlden	-	7	-	11	-	-	-	-
Harlingen	1	14	1	19	0	16	0	12
DTH Harlingen	1	14	1	19	-	16	-	12
Noardeast- Fryslân	10	40	10	40	7	45	7	43
DTH Hallum	-	8	-	9	-	11	-	11
DTH Dokkum	2	20	2	20	1	25	1	21
DTH Kollum	1	6	1	6	1	6	3	7
DTH Dokwurk, Dokkum	7	6	7	6	5	3	3	4
Terschelling	17	0	5	0	5	0	13	4
DTH Terschelling	17	-	5	-	5	-	13	4
Vlieland	0	8	0	11	0	11	0	8
DTH Vlieland	-	8	-	11	-	11	-	8
Waadhoeke	12	21	17	27	17	25	17	26
DTH Franeker	6	14	5	16	5	13	4	13
DTH St.-Annaparochie	6	6	7	9	9	9	8	10
DTH Wier	-	-	-	-	5	3	5	3
Totaal heel werkgebied BNF	46	106	39	126	35	116	43	119

Voorleespret op Terschelling

Elke laatste zaterdag van de maand verandert de bibliotheek in een plek vol verwondering, nieuwsgierigheid en plezier tijdens Voorleespret. Wat begon als een klein initiatief groeide in 2025 uit tot een vaste en geliefde activiteit waar maandelijks veel kinderen en ouders op afkomen. Elke editie staat een gast centraal die voorleest en vertelt over zijn of haar beroep. Zo ontstaan bijzondere ontmoetingen tussen verhalen en de echte wereld.

Kinderen luisterden ademloos naar een dierenarts die vertelde over het verzorgen van zieke dieren, een brandweerman die uitlegde hoe hij mensen in nood

helpt en een imker die vol passie sprak over bijen en honing. De vrijwilligers van de KNRM deelden spannende verhalen over reddingen op zee en een surfer nam de kinderen mee in zijn liefde voor golven en wind. Na ieder voorleesmoment schoven de kinderen enthousiast aan bij de knutseltafel, waar steeds werd gewerkt in het thema van de gast.

Voorleespret bleek in 2025 opnieuw een waardevolle brug tussen lezen, leren en ontmoeten. Het programma droeg bij aan leesplezier, vergrootte de leefwereld van kinderen en versterkte de rol van de bibliotheek als centrale ontmoetingsplek in de gemeenschap.

Kerstmarkt op de Campus in St.-Annaparochie

In onze buurtgerichte aanpak zoeken we de gemeenschap actief op, juist daar waar mensen elkaar ontmoeten. Een mooi voorbeeld hiervan was onze deelname aan de kerstmarkt op het voortgezet onderwijs. Samen met de welzijnsorganisatie, de gemeente, plaatselijk belang en het AZC waren we aanwezig. Tussen de lichtjes, kraampjes en gesprekken ontstonden waardevolle ontmoetingen met jongeren, ouders en buurtbewoners. Zo bouwen we stap voor stap, aan verbinding, wederzijds begrip en een bibliotheek die midden in de samenleving staat.

Programmalijn 2: Participatie in de informatiesamenleving

Doelstelling en realisatie 2025

- In 2025 worden alle onderstaande onderdelen georganiseerd. Hiermee bereiken we 2,5% van de inwoners van 18 jaar en ouder.
- * Informatiepunt Digitale Overheid
- * Cursus kennismaken met de computer
- * Cursus omgaan met e-overheid
- * Digitaal Spreekuur
- * Hulp bij de Belastingdienst

BNF biedt in elke vestiging dienstverlening waarmee we inwoners de mogelijkheid bieden om te oefenen met digitale vaardigheden, waar zij een plek hebben om een vraag te stellen over de digitale wereld en ze toegang hebben tot oefenmaterialen om vaardigheden te versterken. In totaal bereikten we hiermee in 2025 2.769 inwoners, dat is 1,7% van het totale aantal volwassen inwoners van ons werkgebied.

Deze dienstverlening bestaat uit:

- Informatiepunt Digitale Overheid (IDO): bijna elke vestiging in ons werkgebied heeft een IDO. Bij een IDO kunnen inwoners terecht met vragen over de digitale overheid. Bibliotheekmedewerkers helpen hen op weg, bijvoorbeeld door samen naar openbare informatie te zoeken of uit te leggen hoe een formulier werkt. Bij persoonlijke casuïstiek en zaken in een online 'mijn omgeving' verwijzen we bezoekers door naar de passende professionals, zoals een welzijnsorganisatie of het gebiedsteam. We helpen bezoekers verder door hen uit te nodigen voor het digi-aanbod in de bibliotheek om op deze manier zelf vaardiger te kunnen worden in de digitale wereld. In 2025 hebben we 1.105 inwoners bij het Informatiepunt Digitale Overheid op weg geholpen.

- Digitaal spreekuur: binnen en buiten de muren van de bibliotheek (zoals bij het multifunctionele centrum in Holwert of de woonzorglocatie in Kollum) bieden we in bijna elke gemeente tijdens het digitaal spreekuur inwoners de mogelijkheid om vragen te stellen over digitale apparaten, apps en programma's en andere digitale zaken. Deskundige vrijwilligers zitten klaar en zij ontvingen in 2025 891 inwoners.

- Cursussen digitale vaardigheden & workshops: aanvullend op het IDO en het digitale spreekuur als plek om een vraag te stellen, organiseren we cursussen digitale vaardigheden waar inwoners op een specifiek onderdeel van de digitale wereld kunnen oefenen en vaardigheden versterken. Bijvoorbeeld: werken met de DigiD, leer werken met de sms-controle, starten met de tablet, werken in Word of Excel, digitaal fotoboek maken, veilig online zijn, leren internetbankieren en nog meer. Bibliotheekcollega's en vrijwilligers bereiden deze cursussen voor, bedenken nieuwe thema's en geven de groepsbijeenkomsten. In 2025 namen 773 mensen deel aan een digi-cursus.

- In bijna elke vestiging was er in 2025 ondersteuning voor inwoners bij de overstap van Windows 10 naar Windows 11, omdat in oktober 2025 Windows 10 werd uitgefaseerd. Inwoners konden met vragen terecht bij de digitale spreekuren en konden specifiek oefenen tijdens de cursus Windows 11. Bibliotheek Franeker bood aanvullend hieraan een mogelijkheid om kennis te maken met besturingssysteem Linux. Inwoners die actief op zoek waren naar een alternatief voor Microsoft of inwoners die graag een 'verouderde' laptop wilden blijven gebruiken waar Windows 11 niet op geïnstalleerd kon worden, kwamen naar de Linux informatiemomenten en Linux hulp bij installatie-momenten.

Linux in Franeker

In 2025 heeft Bibliotheek Franeker, in samenwerking met een aantal enthousiaste vrijwilligers, een programma opgezet om het besturingsprogramma Linux meer onder de aandacht te brengen. Aanleiding was het uifaseren van Windows 10.

We organiseerden een informatiebijeenkomst en twee installatiemomenten. Tijdens de reguliere digitale spreekuren beantwoorden we ook vragen over Linux, bijvoorbeeld over instellingen en e-mail. Deze deelnemers waren erg enthousiast en vonden dit een leuke ontdekkingsreis.

- Ook is er in het digi-aanbod in de bibliotheek in 2025 aandacht geweest voor het onderwerp digitale weerbaarheid. Tijdens informatiemomenten en workshops gaan we met deelnemers in gesprek; waar moet je op letten bij informatie die je online tegenkomt. Kun je onderscheid maken tussen informatie die echt of nep is. En welke manieren van online fraude bestaan er? We werkten in dit thema samen met gemeenten en (digitale) wijkagenten.

- Hulp bij belastingopgave: in de periode van de inkomstenopgave (maart-mei 2025) boden we in samenwerking met onze vaste samenwerkingspartners aan inwoners aan de vaste wal hulp bij het invullen van de belastingopgave. In de bibliotheek kunnen mensen terecht met een vraag over de belastingopgave of specifiek voor hulp bij het invullen van de opgave, dit laatste is specifiek voor minima-huishoudens. Samen met de Thuisadministratie van Humanitas en de Formulierenbrigade van Yfke organiseren we deze dienstverlening.

- In 2025 hadden we aandacht voor de doelgroep 16- en 17-jarigen en wat er op je afkomt als je 18 wordt en welke digitale regelzaken er van hen verwacht worden. Niet elke jongere heeft een netwerk om zich heen om hiervan bewust te zijn of hulp bij te krijgen. In Surhuisterveen organiseerden we het festival On the edge of 18 met een markt van organisaties die jongeren op weg hielpen in thema's zoals, op jezelf wonen, voeding en beweging, seksualiteit, Belastingdienst en Dienst Toeslagen.

- Per gemeente bestaande samenwerkingen borgen door samenwerkingsafspraken te benoemen en vast te leggen in een samenwerkingsovereenkomst.
- Per gemeente twee nieuwe samenwerkingen aangaan met lokale partners. Deze samenwerkingen worden geborgd in een samenwerkingsovereenkomst. *Als het gaat om het versterken van de digitale vaardigheden van inwoners werken we samen met partners binnen het sociaal domein. In elke gemeente hebben we deze samenwerking ingericht met de welzijnsorganisaties Connexa, KEaRN, Sociaal werk Ameland en Yfke. Specifiek binnen de gemeente Noardeast-Fryslân zijn we partner in de samenwerkingsgroep Noardeast Ferbûn. Dit soort samenwerkingen leggen we vast in een samenwerkingsovereenkomst of convenant.*

De groep samenwerkingspartners op het gebied van basisvaardigheden groeit. In 2025 hebben we in verschillende gemeenten bijvoorbeeld intensiever contact gelegd met gebiedsteams, zorgverleners zoals huisartsen en het Leger des Heils. Daarnaast intensiveren we bestaande samenwerking, zoals het bieden van aanbod bij samenwerkingspartners in huis bij bijvoorbeeld Dokwurk en Empatec.

- De consultant basisvaardigheden organiseert 2x per jaar kennisoverdracht voor collega's. *In de werkoverleggen van de onze bibliotheken heeft dit plaatsgevonden. De consultants basisvaardigheden binnen elke gemeente hebben hun collega's (bibliotheekmedewerkers en lees- en mediaconsultanten) meegenomen in de mogelijkheden en kansen van de dienstverlening basisvaardigheden. Er ontstond kruisbestuiving met ideeën om meer samen met de inwoner op te trekken en nieuwe samenwerkingspartners te benaderen.*
- Organiseren van een jaarlijkse regionale vrijwilligersdag waar vrijwilligers elkaar ontmoeten, inspiratie vinden en in het zonnetje worden gezet. *Elke week is er een club van betrokken en actieve vrijwilligers actief op het gebied van basisvaardigheden. Aanvullend op de taalvrijwilligers binnen onze organisatie hebben we ook vrijwilligers digitale vaardigheden aan ons verbonden. In 2025 bestond deze groep uit 37 personen. Op verschillende momenten in het jaar, bijvoorbeeld tijdens een zomeruitje of de jaarlijkse vrijwilligersdag, zetten we de vrijwilligers in het zonnetje en bieden we inspiratie en onderlinge ontmoeting.*

Vrijwilliger José over het Digi-Oefenplein in Surhuisterveen

‘Sinds 2023 ben ik vrijwilliger in het Digi-Oefenplein op donderdagmiddag in Surhuisterveen. Ik geniet echt van mijn vrijwilligerswerk! Het leukste van het begeleiden van de cursisten vind ik als de cursist uiteindelijk tegen mij zegt - ‘ik heb ontdekt, dat ik het wél kan!’ Voor veel mensen is het fijn om samen te oefenen met de digitale vaardigheden. Het Digi-Oefenplein is een plek waar je veilig en onder begeleiding alles kan en mag uitproberen. Alle digi-vragen kunnen worden gesteld, thuis gaan ze verder met oefenen. In het Digi-Oefenplein oefenen ze met de laptop, maar soms ook even met de telefoon. Uiteindelijk kunnen de cursisten zelfstandig belangrijke zaken regelen zoals je e-mail lezen en beantwoorden, maar zijn ze ook bewuster van veilig internetgebruik.’

Programmalijn 3: Een leven lang ontwikkelen, met als belangrijk onderdeel digitaal burgerschap.

Door de toenemende digitalisering en maatschappelijke ontwikkelingen is het belangrijk dat mensen zich kunnen blijven ontwikkelen. In de bibliotheek geven wij hier onder andere invulling aan binnen het domein Leven Lang Ontwikkelen, waar we inspelen op thema's zoals persoonlijke ontwikkeling, (digitaal) burgerschap en dialoog. Dit doen we met inspirerende cultureel-maatschappelijke programmering over actuele onderwerpen, zowel binnen als buiten de vestigingen. Daarbij sluiten we zoveel mogelijk aan bij wat er leeft onder inwoners en ontwikkelen we activiteiten waar mogelijk samen met de gemeenschap.

In 2025 organiseerden we verschillende activiteiten rondom digitaal burgerschap, waaronder workshops en lezingen. In het bijzonder was er de lezingenreeks Ontdek de wereld van AI: kansen, keuzes en gevolgen, waarbij een panel van AI-experts langs de verschillende vestigingen reisde.

Bij de programmering leggen we steeds een verbinding met collectie, bijvoorbeeld door thematafels in te richten. Verder werkten we samen met historische verenigingen aan het zichtbaar maken van lokaal erfgoed en verzorgden we randprogrammering bij de voorstelling En ik dan? van Pier21, met een avond over mantelzorg. Zo blijft de bibliotheek een plek waar inwoners van Noord-Fryslân zich kunnen blijven ontwikkelen en met elkaar in gesprek kunnen gaan over maatschappelijke thema's.

Met het aanstellen van twee domeinspecialisten bibliotheken willen we naast een leven lang ontwikkelen meer aandacht geven aan de ontwikkeling van de educatief maatschappelijke bibliotheek waarin de verschillende taken uit de Wet Openbaar Stelsel Bibliotheken (Wsob) samenkomen. En er een meer samenhangend en integraal aanbod voor onze inwoners ontstaat.

Aantal deelnemers en algemene activiteiten

Vestiging (vaste wal)	Aantal activiteiten	Aantal deelnemers
Harlingen	139	1196
Franeke	81	1143
Dronryp	12	276
St.-Annaparochie	198	1336
Hallum	112	1350
Dokkum	63	1859
Kollum	19	113
De Westereen	40	309
Surhuisterveen	16	183
Buitenpost	27	282
Holwert	18	97
Feanwâlden	4	-
Totalen	729	8.144

Vestiging (eilanden)	Aantal activiteiten	Aantal deelnemers
Ameland	5	-
Schiermonnikoog	54	536
Terschelling	89	650
Vlieland	29	713
Totalen	177	1.899

Bij de programmering leggen we steeds een verbinding met collectie, door bijv. thematafels in te richten.

3.1 De rol van Bibliotheek Noord Fryslân bij verkiezingen

Sinds 2025 vervult Bibliotheek Noord Fryslân een actieve rol in het informeren en ondersteunen van inwoners rondom verkiezingen. Als laagdrempelige, betrouwbare voorziening voor álle inwoners zien wij de verkiezingsperiodes als een belangrijk moment om onze wettelijke taken zichtbaar in te vullen.

Bibliotheek Noord Fryslân heeft de aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen in 2025 benut om invulling te geven aan drie van de vijf wettelijke bibliotheektaken:

1. Kennis en informatie beschikbaar stellen

In aanloop naar de Tweede Kamerverkiezing richtten alle vestigingen herkenbare en toegankelijke thematafels over democratie en verkiezingen in. De tafels bestonden uit zorgvuldig geselecteerde materialen, waaronder:

- uitleg over het stemproces en de gang van zaken in het stemlokaal;
- een selectie van beschikbare boeken over democratie, politiek en maatschappij;
- de verkiezingskrant van ProDemos, die actief werd verspreid onder bezoekers.

Deze aanpak bleek waardevol: veel inwoners hadden behoefte aan betrouwbare, neutrale informatie.

De bibliotheek vervulde hierin een cruciale rol door complexe onderwerpen begrijpelijk te maken en informatie toegankelijk te presenteren voor alle doelgroepen.

2. Mogelijkheden bieden voor ontwikkeling en educatie

Om medewerkers optimaal toe te rusten voor hun rol tijdens verkiezingsperiodes, kregen alle medewerkers in 2025 een uitgebreide uitleg over:

- de werking van het democratisch stelsel;
- het verloop van verkiezingen;
- de rol van de bibliotheek als neutraal informatiepunt.

Deze kennisontwikkeling zorgde ervoor dat medewerkers bezoekers goed kunnen helpen en vragen kunnen beantwoorden.

3. Ontmoeting en debat organiseren, bezoeken van lokale en regionale politiek

Vier gemeenteraden én de Provinciale Staten van Fryslân brachten een werkbezoek aan onze bibliotheken. Tijdens deze bijeenkomsten werd gesproken over:

- de veranderende maatschappelijke rol van de bibliotheek;
- de aankomende stelselwijziging van de Wsob;
- het belang van basisvaardigheden en kansengelijkheid.

Deze ontmoetingen zorgden voor versterking van de relatie tussen politiek en bibliotheek en droegen bij aan wederzijds begrip en samenwerking.

Bibliotheken als stemlocatie

In 2025 fungeerden twee vestigingen als stemlokaal. Hiermee werd de bibliotheek letterlijk een plek waar inwoners elkaar ontmoetten rondom het democratische proces. De aanwezigheid van het stembureau in de bibliotheek vergrootte de toegankelijkheid van verkiezingen, vooral voor inwoners die de bibliotheek al als vertrouwd en drempelloos ervaren. Op 29 oktober 2025 wisten ruim 2000 bezoekers beide stemlokalen te vinden.

Met de activiteiten die in 2025 zijn ontwikkeld, laat Bibliotheken Noord Fryslân zien hoe verkiezingsmomenten een aanleiding vormen om wettelijke taken concreet en zichtbaar te maken. Door informatie te bieden, kennis te ontwikkelen en ontmoetingen te faciliteren, dragen we bij aan een goed geïnformeerde, vaardige en betrokken samenleving.

Horizontour op Terschelling

Liedjesschrijver en cabaretier Jasper Smit maakt grote kleinkunst voor jonge mensen. Hij kwam naar Bibliotheek Terschelling met puntgave liedjes die ergens over gaan. Over woorden die je niet mag gebruiken, over irritante grote zussen waar je toch niet zonder kunt, over ouders die niet eens een elektrische fiets voor je kopen, en over bang zijn dat niemand op je feestje komt. Een prachtige voorstelling, een groot succes voor de kinderen maar zeker ook zo leuk voor de ouders en volwassenen. Na Jasper kwam de kanariegele Daf in de bieb met een geweldige levende jukebox, er werd gezongen en gedanst tussen de boeken.

Programmalijn 4; De robuuste lokale bibliotheek

De bibliotheek is een laagdrempelige plek waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten, leren en zich ontwikkelen. Bezoekers kunnen boeken en materialen lenen, zowel fysiek in de vestigingen als digitaal via de online collectie, en gebruikmaken van faciliteiten zoals internet en studieplekken. De vier huiskamerbibliotheken, beheerd door inwoners, bieden een kleine collectie voor volwassenen en ruimte voor lokale activiteiten. Zo blijft de bibliotheek een herkenbare en toegankelijke voorziening voor al onze leden en bezoekers, met een aanbod dat aansluit bij de behoeften van de gemeenschap.

Frisse nieuwe bibliotheek in Buitenpost

Wat zijn we trots op onze nieuwe ingerichte en verbouwde bibliotheek in Buitenpost! Nog een paar puntjes op de i en dan is het perfect. De activiteiten in deze vestigingen worden enorm goed bezocht, tijdens de Kinderboekenweek stonden bezoekers oog in oog met reptielen, de bibliotheek was overvol. Ook Tosca Menten kwam op bezoek en trok heel veel kinderen naar de bieb.

Aantal uitlening per vestiging in 2025

Vestiging	Fysieke boeken	e-books	Luisterboeken	Totaal
Buitenpost	50.216	3.623	1.851	55.690
Surhuisterveen	71.121	4.774	1.818	77.713
Ameland - Hollum	682	548	369	1.599
Ameland - Nes	16.177	1.221	487	17.885
De Westereen	44.431	2.216	1.064	47.711
Feanwâlden	735	20	0	755
Harlingen	68.638	5.436	2.876	76.950
Dokkum	218.439	12.500	4.911	235.850
Hallum	15.730	638	367	16.735
Kollum	45.006	3.448	925	49.379
Schiermonnikoog	12.244	548	312	13.104
Terschelling	23.494	2.716	1.006	27.216
Vlieland	10.254	728	157	11.139
Dronryp	36.129	2.791	893	39.813
Franeke	103.021	8.342	3.665	115.028
St.-Annaparochie	72.794	4.067	1.561	78.422

De vier huiskamerbibliotheken
bieden een kleine collectie
voor volwassenen.

Programmalijn 5; Frysk en meertaligheid

Lês-mar-foar-wiken

Bij de Lês-mar-foar-wiken hebben we bij alle kleutergroepen en alle peuteropvanglocaties voorgelezen. Ook in de bibliotheken hebben we activiteiten georganiseerd.

Er kon gekozen worden uit de workshops Poppentheater Rozemarijn, Dûnsje mei Tomke van Danswil en Een verhaal verzinnen met een kamishibai van Willy van der Meer.

De lees- en mediaconsulenten hebben aan 2908 kinderen en 406 ouders voorgelezen. We bereikten daarmee bijna twee keer zoveel mensen dan dat we hadden verwacht.

Maand van de meertaligheid

Februari was de maand van de meertaligheid. In meerdere vestigingen hebben we tijdens de voorleespret voorgelezen in een andere taal dan het Nederlands.

Jou in bern in boek

Ook in 2025 hebben we deelgenomen aan Jou in bern in boek. Alle leerlingen van groep 5 van de basisscholen ontvangen een actueel Frysk boek. Met als doel het promoten van het Frysk en daarnaast het stimuleren van het lezen in het Fries. Het draagt bij aan het Taalplan Frysk 2030 - Frysk foar no en letter.

In de gemeenten Achtkarspelen, Dantumadiel en Noardeast-Fryslân is het boek Paula en de weirekke spiegel van Marije Sennema uitgedeeld aan 1.328 kinderen. De leerkrachten ontvingen een lesbrief om actief met het boek aan de slag te gaan.

Taalplatformen

Bij de gemeenten Waadhoeke, Noardeast-Fryslân en Harlingen sluit de domeinspecialist jeugd en onderwijs van Bibliotheken Noord Fryslân aan bij de taalplatformen. In Achtkarspelen werken we samen in het Taalplan Achtkarspelen. Daarnaast brengen de lees- en mediaconsulenten het belang van de memmetaal onder de aandacht in het onderwijs en bij ouders. Binnen de organisatie zijn een aantal medewerkers met veel passie voor Frysk en meertaligheid en in 2026 gaan zij hier verder mee aan de slag.

Voorleespret in Kollum en Dokkum

De lees- en mediaconsulent 0-6 jaar is in Kollum hét gezicht van de bibliotheek voor steeds meer ouders van jonge kinderen. Ze komen haar tegen op het consultatiebureau, de kinderopvang, op school en in de bibliotheek. Dat werpt zijn vruchten af, er worden steeds meer BoekStart-koffertjes overhandigd aan kleintjes en de voorleespret wordt door steeds meer ouders en grootouders met hun (klein)kinderen bezocht.

In Dokkum verandert Voorleespret tijdens vakanties in echte voorleesfeesten. Reguliere Voorleespret-momenten worden per keer door gemiddeld 25 kinderen bezocht, tijdens vakanties loopt dit op tot wel 40 kleintjes. Daar zijn we bijzonder trots op.

”

Financiële positie 2025

In 2025 zijn er door het bestuurlijk overleg nieuwe afspraken gemaakt voor de periode 2027-2030. Het basisbedrag per inwoner, de decentralisatie-uitkering en de IDO-gelden worden vastgelegd in een nieuwe, meerjarige subsidieovereenkomst. Deze subsidieovereenkomst wordt begin 2026 door alle gemeenten ondertekend.

Jaarrekening 2025

De jaarrekening 2025 is door de directeur/bestuurder vastgesteld en door de raad van toezicht in haar vergadering van 16 april 2026 goedgekeurd. De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en voldoet aan de wettelijke bepalingen betreffende de jaarrekening zoals opgenomen in de richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven'. Gedurende het jaar is de raad van toezicht via kwartaalrapportages geïnformeerd over de financiële ontwikkelingen.

Resultaat

De jaarrekening beschrijft de baten en de lasten van onze vestigingen en teams in het werkgebied Noord-Fryslân en is opgezet rondom de exploitatie van onze organisatie, zoals wij die in 2025 hebben gerealiseerd.

Het resultaat bedroeg in 2025 € 94.717,-, wat een verbetering is ten opzichte van de begrote € -12.485,-. Het overschot is met name te danken aan meevallende kosten op diverse posten, waaronder personeelskosten en huisvesting.

Een gedetailleerde toelichting op de exploitatierekening en balans is opgenomen in het onderdeel Jaarrekening. Hieronder worden enkele specifieke posten toegelicht.

Baten

Het grootste deel van de baten bestaat uit structurele subsidies van gemeenten in het werkgebied van Bibliotheken Noord Fryslân. Deze subsidies worden jaarlijks vastgesteld en zijn verankerd in het bibliotheekbeleid van de gemeenten, dan wel in de subsidieverordening. De subsidies zijn in 2025 geïndexeerd.

De totale baten zijn in 2025 € 7.408.470,-.

Lasten

De totale lasten over 2025 bedragen € 7.313.753,-.

De lagere projectkosten worden volledig gecompenseerd door de lagere projectbaten. De personeelskosten zijn lager dan begroot. In 2025 zijn de lees- en mediaconsulenten volledig toegekend aan de projecten.

De kosten voor automatisering zijn hoger dan begroot door gestegen licentiekosten en investeringen in apparatuur voor nieuwe collega's en ter vervanging van verouderde apparatuur.

Financiën - solvabiliteit en liquiditeit

De solvabiliteit bedraagt 37,1% en de financiële positie van de stichting wordt daarmee als gezond beschouwd. Na resultaatbestemming bedraagt het eigen vermogen van de Stichting € 1.398.061,-. Dit is een lichte stijging ten opzichte van 2024.

De liquiditeit is goed. De current ratio bedraagt 1,29% en dat betekent dat de stichting ruimschoots aan haar financiële verplichtingen op korte termijn kan voldoen. Ook voor de lange termijn zijn er voldoende reserves aanwezig om te voorzien in de liquiditeitsbehoefte voor de komende jaren.

Investeringen

In 2025 is voor € 326.700,- geïnvesteerd in activa, voornamelijk in inventaris en ICT-apparatuur voor diverse vestigingen.

Risico's en onzekerheden

De afhankelijkheid van subsidies van de negen gemeenten blijft het grootste financiële risico voor de stichting. Dit risico is voor 2026 afgedekt door de toegezegde subsidiebedragen in de begroting. Een andere uitdaging is de stijging van huisvestings- en automatiseringskosten, wat in de komende jaren extra financiële druk kan opleveren.

Samenwerking Fries Bibliotheek Netwerk

Een aantal kostenposten zijn niet opgenomen in deze jaarrekening, omdat ze onderdeel uitmaken van de afspraken tussen alle Friese bibliotheken. De provinciale ondersteuningsinstelling in Leeuwarden, Fers, ondersteunt vijf bibliotheekorganisaties in Fryslân. Fers wordt gefinancierd door de provincie Fryslân en inkomsten uit dienstverlening. Dit betreft het provinciebreed gehanteerde uitleen- en catalogussysteem BicatWise en internettoegang tot de catalogus, expeditie en de verwerkingskosten van door de bibliotheken aangekochte media. Belangrijk zijn zeker ook de taken op het gebied van netwerkvorming en innovatie.

Deze kosten komen niet terug in deze jaarrekening, maar de geleverde diensten en producten maken wel een onmisbaar deel uit van onze organisatie. Door de samenwerking in provinciaal verband (en de subsidie aan het Fries Bibliotheek Netwerk) is het bovendien mogelijk een efficiencyvoordeel op deze diensten te halen.

Verkorte begroting 2026

Staat van baten en lasten Stichting Bibliotheken Noord Fryslân 2026.

Baten		Lasten	
Subsidies	€ 5.665.911	Personeel	€ 3.921.917
Bibliotheekopbrengsten	€ 552.302	Bestuur en organisatie	€ 156.843
Specifieke dienstverlening	€ 428.031	Huisvesting	€ 1.188.191
Overige baten	€ 2.750	Afschrijvingen	€ 143.502
Projectbaten	€ 1.188.431	Administratie	€ 140.933
		Transport	€ 9.002
		Automatisering	€ 177.396
		Collectie en media	€ 791.084
		Specifieke kosten	€ 131.550
		Overige bedrijfskosten	€ 4.100
		Projectkosten	€ 1.188.431
Totaal baten	€ 7.837.505	Totaal lasten	€ 8.082.137

Bedrijfsresultaat	€ -11.090
Rentebaten	€ 12.500
Rentelasten	€ -
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	€ 1.410
Onttrekking aan reserves	€ -
Toevoeging aan reserves	€ 1.410
Resultaatbestemming	€ 1.410

Toelichting begroting 2026

Het verwachte exploitatieresultaat is € 1.410,-. De verwachting is dat vooral de lasten voor personeel, automatisering en collectie zullen stijgen in 2025. De baten stijgen ook, doordat de gemeentelijke subsidies met 2,3% worden geïndexeerd en doordat iedere gemeente een decentralisatie-uitkering ontvangt welke bestemd is voor het bibliotheekwerk. In totaal een bedrag van € 973.526,-.

Met de handen in de modder

Samen met de vrijwilligers van Zadenbibliotheek Fryslân organiseerde Bibliotheek De Westereen twee informatieve en praktische workshops over zaaien en verspenen. Vanuit de wijde omtrek kwamen mensen op deze avonden af. Het was een groot succes. Vooral het feit dat we ook praktisch aan de slag gingen vonden de deelnemers geweldig. Tijdens de eerste workshop leerden we alles over zaaien en brachten we het geleerde in praktijk, dus letterlijk met de handen in de modder.

Wij dragen met onze zadenbibliotheek bij aan het behoud van biodiversiteit door lokale en bijzondere zaden te delen. We maken zelf telen toegankelijk voor iedereen en verkleinen de afhankelijkheid van commerciële zaadbedrijven. Zo stimuleren we duurzaamheid, kennisdeling en verbinding in onze gemeenschap.

Nemo Science Tour in De Westereen

Nemo Science Tour, het populaire wetenschapsmuseum uit Amsterdam trok ook in 2025 het land in met een speciale tour langs bibliotheken. In De Westereen nodigden de bibliotheek drie basisscholen uit, 74 leerlingen bezochten dit evenement onder schooltijd en na schooltijd mocht de bibliotheek nog eens 96 bezoekers verwelkomen. Een groot succes!

Jaarverslag van de Raad van toezicht 2025

De raad van toezicht (hierna rvt) houdt toezicht op het beleid van de directeur/bestuurder (hierna d/b) en op de algemene gang van zaken. De rvt ondersteunt de d/b met advies en kan indien nodig ingrijpen. De rvt richt zich bij de vervulling van zijn taak op het belang van de stichting en weegt daarbij de belangen af van de bij de stichting betrokkenen.

Bibliotheken Noord Fryslân past de principes en aanbevelingen van de Governance Code 2019 toe.

In overeenstemming met artikel 14 van de statuten maakt de rvt een verslag op van de werkzaamheden in het afgelopen boekjaar.

Samenstelling

De samenstelling van de rvt van Stichting Openbare Bibliotheken Noord Fryslân was in 2025 als volgt:

- Mevrouw Alie Schokker (voorzitter), aandachtsgebied sociaal domein, lid sinds 2019.
- De heer Peter van den Broek (secretaris), aandachtsgebied marketing, lid sinds 2018.
- De heer Henk de Groot (lid), aandachtsgebied financiën, lid sinds 2021.
- Mevrouw Henni van Asten (lid), aandachtsgebied bestuurlijk en hrm, lid sinds 2019.
- De heer Jouke Algra (plaatsvervangend voorzitter), aandachtsgebied digitalisering, lid sinds 2021.

De rvt werkt niet met commissies, wel zijn een aantal aandachtsgebieden onder de leden van de rvt verdeeld, en heeft hun expertise op dat terrein bij de werving een rol gespeeld.

Bijeenkomsten rvt

In 2025 is de rvt zes maal fysiek en tweemaal online bijeengewees voor een rvt-vergadering:

- 27 januari, rvt-vergadering in Dronryp
- 17 april, rvt-vergadering in Hallum en overleg met de accountant over de jaarrekening
- 23 mei, zelfevaluatie rvt in Dokkum
- 3 juli, rvt-vergadering op Terschelling
- 9 september, rvt-vergadering in Buitenpost
- 25 september, rvt-vergadering, online
- 5 november, rvt-vergadering in Franeker
- 16 december, rvt-vergadering, online

Tijdens de vergaderingen zijn onder andere de volgende onderwerpen aan de orde geweest:

- Onderwerp van gesprek is meermalen het kwalitatief goed invullen van het financiële management binnen Bibliotheken Noord Fryslân geweest. Door veranderingen in de taken van bibliotheekorganisaties en met name door het veelal beschikbaar stellen van middelen als projectmiddelen of via specifieke uitkeringen van het rijk is de financiële bedrijfsvoering van bibliotheken in zijn algemeenheid en daarmee ook van Bibliotheken Noord Fryslân complexer geworden. De rvt heeft hierover meerdere malen gespard met de d/b; dit punt blijft aandacht vragen.
- De d/b heeft regelmatig een update over de organisatieontwikkeling gegeven, er is gesproken over de aanpassingen in de functie van de domeinspecialisten en de stand van zaken met betrekking tot HR en het HR-beleid.
- De ontwikkelingen op het terrein van AI en digitalisering zijn besproken onder andere aan de hand van een inleiding van een van de leden van de rvt. Een datalek is aan de rvt gemeld en er is informatie uitgewisseld over de maatregelen.
- In 2024 heeft de gemeente Tytsjerksteradiel de Stichting Openbare Bibliotheken Noord Fryslân formeel verzocht om de uitvoering van het bibliotheekwerk van die gemeente over te nemen. Op grond hiervan zijn door de d/b intensieve gesprekken met de gemeente en betrokkenen gevoerd met als uitkomst dat Tytsjerksteradiel heeft geconstateerd dat de overstap te complex en te kostbaar is en dat het effectiever is te investeren in de huidige aanbieder. De voortgang van dit proces is meermalen in de rvt besproken.
- De jaarrekening 2025 is met de accountant besproken. De accountant heeft een toelichting gegeven op de jaarrekening in een gemeenschappelijke bijeenkomst van accountant, rvt, manager bedrijfsvoering en d/b. De rvt beoordeelde de financiële positie als gezond. De rvt keurde de concept-jaarrekening 2025, volgens artikel 7.1.c. van de statuten, ongewijzigd goed, waarna de d/b deze vaststelde. De rvt verleende decharge aan de d/b.
- Meerdere malen is mededeling gedaan over het bestuurlijk overleg van de d/b met de gemeenten en het gezamenlijk overleg in het kader van het Fries Bibliotheek Netwerk.
- Provinciale en landelijke ontwikkelingen met betrekking tot het bibliotheekwerk zijn gevolgd.

Contact met organisatie

Regelmatig nodigt de rvt een medewerker uit de organisatie uit, om iets over zijn of haar werk en de ontwikkelingen daarin te vertellen. Onder andere op deze wijze houdt de rvt feeling met de organisatie. De rvt vergadert ook regelmatig op een van de locaties en is aanwezig geweest bij enkele evenementen, zoals Literair Festival Harlingen, de Literaire DIS in Dokkum en het eindejaarsdiner voor alle medewerkers.

In de zomer is een bezoek gebracht aan Bibliotheek Terschelling. De rvt brengt in principe elk jaar een bezoek aan een bibliotheek op een van de eilanden.

Contact met de ondernemingsraad

In april 2025 is overleg geweest met de ondernemingsraad, waarbij de algemene ontwikkelingen binnen Bibliotheken Noord Fryslân besproken zijn

Contact directeur/bestuurder

Een vertegenwoordiging van de rvt heeft in september een jaargesprek met de d/b gehouden. De voorzitter van de rvt heeft regelmatig contact met de d/b mede ten behoeve van voorbereiding van de rvt-vergaderingen.

Zelfevaluatie

De rvt heeft in mei 2025 een zelfevaluatie gehouden, onder begeleiding van bureau NICE. De rvt heeft geëvalueerd hoe zij haar rollen als integraal toezichthouder, werkgever en als sparringpartner en ambassadeur invulling geeft. Gesproken is over de rol van de rvt en de d/b: zijn de rollen helder, zijn we ertoe bereid en zijn we er vaardig in. Wederzijds vertrouwen en openheid is cruciaal.

Tevens is afgesproken om als rvt tijd te nemen om elkaar onderling te spreken zonder d/b. Sinds de zelfevaluatie ronden we nu elke vergadering af met een korte bespreking/evaluatie. De rvt heeft een top-3 van aandachtspunten voor haar eigen functioneren benoemd.

Contact rvt's van het Fries Bibliotheek Netwerk

De voorzitters (en leden) van de rvt's van de leden van het Fries Bibliotheek Netwerk komen in principe jaarlijks bijeen om informatie uit te wisselen.

Tenslotte: De rvt is tevreden over de algemene gang van zaken bij Bibliotheken Noord Fryslân. De rvt ziet de taken van de bibliotheekorganisatie groeien en veranderen, de rvt spreekt zijn waardering uit naar de directeur bestuurder en alle medewerkers voor de inzet en het enthousiasme waarmee het bibliotheekwerk in Noord-Fryslân is vormgegeven.

Nevenfuncties

Alle leden hebben de Nederlandse nationaliteit. De volgende functies en nevenfuncties zijn bekend per 31 december 2025:

Mevrouw A. Schokker

- Lid Adviesraad Sociaal Domein gemeente Westerkwartier
- Lid raad van toezicht Attenta
- Zelfstandig adviseur
- Secretaris Dorpsbelangen Aduard

Mevrouw H.C.G. van Asten

- Voorzitter PvdA afdeling Harlingen
- Voorzitter van de Stifting Anita foar Fryslân
- Voorzitter van Gebiedsfonds Nij Hiddum-Houw

De heer J. Algra

- Management consultant en partner bij Yearn Consultancy
- Eigenaar Sulver Consulting
- Bestuurslid Stifting WFD
- Lid raad van toezicht Connexa

De heer P. van den Broek

- Zelfstandig marketingspecialist, werkt voor verschillende merken
- Voorzitter Stichting Sint Piterkomitee
- Zakelijk Leider Nijkleaster

De heer H. de Groot

- Zelfstandig financieel interimmanager
- Bedrijfsadviseur
- Toezichthouder

Per 31 december 2025 bekleedt mevrouw J.J. Hellemans, directeur/bestuurder, geen nevenfuncties.

Dit jaarverslag en de jaarrekening 2025 zijn conform artikel 7.1.c. van de statuten door de RvT goedgekeurd in Leeuwarden op 20 mei 2026.

De raad van toezicht van Stichting Openbare Bibliotheken Noord Fryslân,

Alie Schokker

Voorzitter

Peter van den Broek

Secretaris

Lezing: het koloniale verleden van Hallum en Kollum en omstreken

Heel Nederland Leest draaide in november om het boek *Onder de paramariboorn* van Johan Fretz, een verhaal over o.a. het koloniale verleden van Nederland. In de vestigingen Kollum en Hallum brachten we het dichterbij en vertelde historica Barbara Henkes over de sporen van het koloniale verleden die ook vandaag de dag nog zichtbaar zijn in Friesland. Na afloop gingen de belangstellenden in gesprek met Gabriëlle Copini (Comité 30 juni - 1 juli Fryslân).

Viswedstrijd in Hallum

April stond in het teken van April op Stil. Een maand om de telefoon wat vaker neer te leggen en je aandacht aan andere dingen te besteden. Aan een hobby als vissen bijvoorbeeld! In Hallum organiseerden we in samenwerking met de viswinkel en Sportvisserij Fryslân een viswedstrijd voor kinderen. Met als doel dat kinderen meer buiten komen en minder bezig zijn met hun telefoon. Van Sportvisserij Fryslân kregen ze les en na de tijd ook nog een leuke goodiebag met hengel cadeau.

Muziek in de Bieb op Terschelling

Ook dit jaar klonk er meerdere keren muziek tussen de boekenkasten dankzij de fijne samenwerking tussen de Bibliotheek en Stichting Muziekonderwijs Terschelling (SMOT). Deze momenten brachten een bijzondere combinatie van lezen, spelen en ontdekken samen en trokken veel enthousiaste kinderen en ouders.

De samenwerking met SMOT heeft opnieuw laten zien hoe muziek een waardevolle toevoeging is aan de bibliotheekbeleving. Het vergroot de creativiteit van kinderen, stimuleert hun luistervaardigheid en maakt de bibliotheek tot een levendige ontmoetingsplek waar cultuur en educatie samenkomen.

Jaarrekening

2025

1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2025 (na resultaatbestemming)

ACTIVA	31-12-2025	31-12-2024	PASSIVA	31-12-2025	31-12-2024
	€	€		€	€
Vaste activa			Eigen vermogen		
Materiële vaste activa (1)	697.673	500.309	Algemene reserves (5)	498.483	403.766
Financiële vaste activa (2)	0	14.973	Bestemmingsreserves (6)	899.578	899.578
	697.673	515.282		1.398.061	1.303.344
Vlottende activa			Vreemd vermogen		
Vorderingen (3)	837.843	174.199	Voorzieningen (7)	11.887	9.890
Liquide middelen (4)	2.230.726	2.416.443	Kortlopende schulden (8)	2.356.294	1.792.690
	3.068.569	2.590.642		2.368.181	1.802.580
Totaal activa	3.766.242	3.105.924	Totaal passiva	3.766.242	3.105.924

1.2 EXPLOITATIEREKENING 2025

OMSCHRIJVING	REALISATIE 2025	BEGROTING 2025	REALISATIE 2024
	€	€	€
<i>Baten</i>			
Subsidies (9)	5.466.182	5.540.463	4.433.664
Bibliotheekopbrengsten (10)	541.758	561.364	529.444
Specifieke dienstverlening (11)	420.075	428.032	403.951
Diverse baten (12)	12.337	2.750	6.128
Projectbaten (13)	952.057	1.537.594	1.371.707
Totaal baten	7.392.409	8.070.203	6.744.894
<i>Lasten</i>			
Personeel (14)	3.480.666	3.734.149	2.730.434
Bestuur en organisatie (15)	163.765	166.893	151.870
Huisvesting (16)	1.158.609	1.230.410	1.117.533
Afschrijvingen (17)	121.592	159.052	129.565
Administratie (18)	192.147	159.449	166.747
Transport (19)	10.488	18.740	9.228
Automatisering (20)	150.918	157.996	158.920
Collectie en media (21)	746.168	782.855	751.671
Specifieke kosten (22)	139.656	131.550	161.780
Overige kosten (23)	7.574	16.500	1.260
Projectkosten (24)	1.142.163	1.537.594	1.426.649
Totaal lasten	7.313.746	8.095.188	6.805.657
Bedrijfsresultaat	78.663	-24.985	-60.763
Rentebaten (25)	16.054	12.500	12.086
Rentelasten (26)	0	0	0
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	94.717	-12.485	-48.677
Bijzondere baten (27)	0	0	0
Bijzondere lasten (28)	0	0	0
Resultaat boekjaar	94.717	-12.485	-48.677
Onttrekking aan reserves/fondsen	0	-12.485	-25.975
Toevoeging aan reserves/fondsen	0	0	-8.303
Resultaatbestemming	0	-12.485	-34.278

1.3 RESULTAATBESTEMMING 2025

OMSCHRIJVING	REALISATIE 2025	BEGROTING 2025	REALISATIE 2024
	€	€	€
<i>Algemene reserves</i>			
Mutatie algemene reserve	94.717	-12.485	-25.975
	94.717	-12.485	-25.975
<i>Bestemmingsreserves</i>			
Mutatie reserve groot onderhoud	0	0	0
Mutatie reserve inrichting/automatisering	0	0	0
Mutatie reserve bibliothekennetwerk Achtkarspel	0	0	-3.750
Mutatie reserve personeel	0	0	-8.303
	0	0	-12.053
Totaal resultaatbestemming	94.717	-12.485	-38.028

1.4 KASSTROOMOVERZICHT (volgens de indirecte methode)

OMSCHRIJVING	2025	2024
	€	€
Bedrijfsresultaat	78.663	-60.763
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Afschrijvingen	121.591	129.565
Mutaties voorzieningen	1.997	974
<i>Mutaties in werkkapitaal:</i>		
Mutatie vorderingen	-663.644	172.223
Mutatie kortlopende schulden	563.604	-267.892
<i>Intrest</i>		
Ontvangen rente	16.054	22.735
Betaalde rente	0	0
Kasstroom uit operationele activiteiten	118.265	-3.158
Investerings in materiële vaste activa	-318.955	-54.182
Desinvesteringen van materiële vaste activa	0	3.000
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-318.955	-51.182
Opgenomen langlopende schulden	0	0
Terugbetaling borg Buitenpost	14.973	0
Aflossingen langlopende schulden	0	0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	14.973	0
Mutatie geldmiddelen	-185.717	-54.340

1.5 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

Voornaamste activiteiten

De stichting is statutair gevestigd te Franeker.

De stichting heeft ten doel in de gemeenten Achtkarspelen, Ameland, Dantumadiel, Noardeast Fryslân, Harlingen, Schiermonnikoog, Terschelling, Vlieland en Waadhoeke openbare bibliotheken op te richten en in stand te houden voor het beschikbaar stellen van media en informatie aan een ieder.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving, richtlijn 640 "Organisaties zonder winststreven" en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2025 zijn gelijk aan de cijfers van 2024. Er zijn geen correcties doorgevoerd.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaat-bepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt, wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord indien alle belangrijke risico's zijn overgedragen aan de koper.

1.5 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de stichting.

1.5 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management zich oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als afgeleide financiële instrumenten (derivaten) verstaan. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd indien de rechtspersoon beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de stichting het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Indien sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

De stichting maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten.

Materiële vaste activa

De bedrijfsgebouwen, terreinen en andere vaste bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. Over terreinen wordt niet afgeschreven.

De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

Overheidssubsidies worden in mindering gebracht op de kostprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd, indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

1.5 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Bijzondere waardeverminderingen

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief zou zijn verantwoord.

Onderhanden projecten

In de waardering van onderhanden projecten worden de kosten die direct betrekking hebben op het project (zoals personeelskosten voor werknemers direct werkzaam aan het project en andere externe kosten die bij de uitvoering van het project worden gebruikt), begrepen.

De toerekening van opbrengsten en kosten op onderhanden projecten geschiedt naar rato van de verrichte prestaties bij de uitvoering van het werk ('percentage of completion'-methode) per balansdatum. Uitgaven die verband houden met projectkosten die na de balansdatum tot te verrichten prestaties leiden, worden als activa verwerkt indien het waarschijnlijk is dat ze in een volgende periode zullen leiden tot opbrengsten. Verwachte verliezen op onderhanden projecten worden onmiddellijk in de staat van baten en lasten als last verwerkt.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Na eerste verwerking vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

Eigen vermogen

Algemene reserve/ egalisatierekening

Reserve waarin het resultaat na resultaatbestemming wordt gemuteerd. Het betreft in beginsel een vrije reserve, eventuele beperkingen kunnen zijn opgelegd door de subsidieverstrekker in de subsidievoorwaarden. Hiertoef wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

Bestemmingsreserve

Reserve waaraan een beperkte bestedingsmogelijkheid is gegeven door het bestuur van de bibliotheek. Dotaties aan en onttrekkingen uit deze reserves vindt plaats door middel van resultaatbestemming. De beperkte doelstelling van de reserve wordt uiteengezet in de toelichting op de balans.

1.5 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Bestemmingsfonds

Reserve waaraan een beperkte bestedingsmogelijkheid is gegeven door derden. Dotaties aan en onttrekkingen uit deze reserves vindt plaats door middel van resultaatbestemming.

Vorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Vorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Langlopende en kortlopende schulden

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Na eerste verwerking vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode. Indien er geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Opbrengstverantwoording

Opbrengsten worden alleen verantwoord als er een redelijke zekerheid bestaat dat toekomstige voordelen naar de stichting zullen toevloeien en dat deze voordelen betrouwbaar kunnen worden ingeschat.

Zodra een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van het resultaat van een onderhanden project, worden de projectopbrengsten en -kosten als opbrengsten en kosten in de staat van baten en lasten verwerkt naar rato van de verrichte prestaties per balansdatum.

Onder projectopbrengsten wordt verstaan de in het contract overeengekomen indien en voor zover het waarschijnlijk is dat de opbrengsten zullen worden gerealiseerd en betrouwbaar kunnen worden bepaald.

De mate waarin prestaties van een onderhanden project zijn verricht wordt bepaald aan de hand van de tot de balansdatum gemaakte projectkosten in verhouding tot de geschatte totale projectkosten. Indien het resultaat van een onderhanden project niet betrouwbaar kan worden bepaald, worden de projectopbrengsten slechts verwerkt tot het bedrag van de gemaakte projectkosten dat waarschijnlijk kan worden verhaald. Verwachte verliezen op projecten worden onmiddellijk in de staat van baten en lasten opgenomen.

1.5 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten. Zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden toegekend en de stichting zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden worden zij verantwoord als subsidie opbrengsten. Subsidies ter compensatie van door de stichting gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Investeringsubsidies worden in mindering gebracht op het geïnvesteerde bedrag. De vooruitontvangen bedragen (zowel kort- als langlopend) worden onder de overlopende passiva opgenomen en worden systematisch in de staat van baten en lasten opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

Overige opbrengsten

De overige opbrengsten bestaan voor een groot deel uit ontvangen contributies en telaatgelden. De opbrengsten worden verantwoord naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de exploitatierekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting.

De verplichting uit hoofde van beloningen tijdens dienstverband wordt gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenlasten

De pensioenverplichtingen aan de werknemers zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds "Pensioenfonds Openbare Bibliotheken". Dit betrof tot 1 juli 2025 een middelloonregeling, waarbij het pensioen afhankelijk is van het salaris en het aantal deelnemersjaren. Vanaf 1 juli 2025 is de nieuwe pensioenregeling gestart. Dit is een solidaire regeling waarbij risico's (zoals beleggingsrisico's en levensverwachting) worden gedeeld met andere deelnemers. Dat is meer gebaseerd op ingelegde premie, beleggingsrendementen en rente. Als de financiële middelen van het pensioenfonds het toelaten, wordt het pensioen jaarlijks geïndexeerd. De over het boekjaar verschuldigde premie wordt ten laste van het resultaat gebracht. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

1.5 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De Stichting heeft per balansdatum geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds. Voor pensioenfondsden gelden financiële regels. Daarin zijn eisen opgenomen waaraan onze financiële positie moet voldoen. In de eerste helft van 2025 was de totale pensioenpremie 20,7% en daarmee gelijk aan voorgaand jaar. Het werknemersdeel van de pensioenpremie steeg van 8,41% naar 8,53%. Het opbouwpercentage ouderdomspensioen bleef met 1,738% gelijk aan 2024. De nieuwe pensioenregeling is gestart per 1 juli 2025. In de tweede helft van 2025 is de totale pensioenpremie 32,49% van de pensioengrondslag (loonsom-franchise is 18.475) en is het werknemersdeel 8,12%. Dit lijkt een enorme stijging, maar door een andere manier van omgaan met de franchise zal de premie niet veel afwijken.

Leasing

De stichting kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Operationele leases

Als de stichting optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de staat van baten en lasten gebracht.

Projecten

In 2025 hebben wij de definitie van de projecten aangepast. Hierdoor is de vergelijking met voorgaande jaren minder aanwezig. Per 31-12-2025 hebben wij bepaald welke projecten actief waren en hieraan gekoppeld de kosten en opbrengsten die wij nog verwachtte bij deze projecten. De uren zijn doorbelast conform begrote uren en niet geschreven uren. Dit zal per 2026 wel toegepast worden. Bij alle actieve projecten is bepaald waarvoor de gelden in 2026 worden ingezet.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld op basis van de indirecte methode.

Toerekening per gemeente

Baten en lasten die direct toerekenbaar zijn aan een gemeente worden toegerekend aan de betreffende gemeente. Baten en lasten van overhead, educatie, marketing/communicatie en backoffice worden toegerekend op basis van inwoneraantallen van de deelnemende gemeenten.

Verantwoording van gerelateerde projecten binnen dezelfde gemeente

Binnen de gemeente worden projecten die inhoudelijk of functioneel met elkaar zijn gerelateerd in enkele gevallen als één geheel verantwoord. Eventuele mutaties die van invloed zijn op de financiële positie of resultaten van deze projecten, worden in overleg met de directie/bestuur (D/B) en de subsidiegever vastgesteld en verwerkt in de jaarrekening. Dit beleid waarborgt een juiste en volledige weergave van de financiële samenhang tussen projecten binnen de gemeente.

1.5 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Bepaling van projecttarieven

De tarieven die aan projecten worden toegerekend, worden berekend op basis van de loonkosten van de betreffende projectmedewerker(s). Deze loonkosten worden verhoogd met een opslagpercentage ten behoeve van de algemene bedrijfsvoering. Deze opslag is bedoeld om indirecte kosten, zoals administratie en overige overhead te dekken. De tarieven worden jaarlijks geëvalueerd en indien nodig aangepast om een realistische en kostendekkende doorbelasting te waarborgen.

Grondslag voor projecturenregistratie en -verantwoording

De stichting hanteert voor projecten een systematiek waarbij vooraf een projectbegroting wordt opgesteld, waarin de benodigde inzet van medewerkers wordt geschat. De voortgang van de projecten wordt periodiek gemonitord door de projectleider, teamleden en de controller. De uren worden conform begroting doorbelast aan de projecten waarvoor de medewerker wordt ingezet.

1.6 TOELICHTING OP DE BALANS

1. Materiële vaste activa

	MVA in uitvoering	gebouwen & grond	inrichting & inventaris	automatisering	wagenpark	Totaal
	€	€	€		€	€
<i>Boekwaarde per 31-12-2024</i>						
Aanschaffingswaarde	0	0	1.758.752	588.738	34.700	2.382.190
Cumulatieve afschrijvingen	0	0	-1.345.486	-528.515	-7.880	-1.881.881
	0	0	413.266	60.223	26.820	500.309
<i>Mutaties</i>						
Investerings	0	0	291.525	27.430	0	318.955
Desinvesteringen	0	0	0	0	0	0
Afschrijvingen	0	0	-91.706	-25.775	-4.110	-121.591
Boekwinst	0	0	0	0	0	0
	0	0	199.819	1.655	-4.110	197.364
<i>Boekwaarde per 31-12-2025</i>						
Aanschaffingswaarde	0	0	2.050.277	616.168	34.700	2.701.145
Cumulatieve afschrijvingen	0	0	-1.437.192	-554.290	-11.990	-2.003.472
	0	0	613.085	61.878	22.710	697.673
<i>Afschrijvingspercentages</i>	0%	3,33%	10%	20%	12,50%	

Er is in 2025 geïnvesteerd in inventaris en vervanging van ICT apparatuur voor diverse vestigingen.

2. Financiële vaste activa

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
<i>Waarborgsommen</i>		
Borg huur pand Buitenpost	0	14.974
	0	14.974

3. Vorderingen

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
<i>Handelsdebiteuren</i>		
Debiteuren	96.017	34.138
	96.017	34.138

Het saldo van de debiteuren is gestegen. Dit heeft er mee te maken dat bepaalde opbrengsten pas in december 2025 zijn gefactureerd. Gelden zijn in januari 2026 allemaal ontvangen

Belastingen en premies SV

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Te vorderen BTW	231.676	88.703
	231.676	88.703

1.6 TOELICHTING OP DE BALANS

Overige vorderingen

Onderhanden projecten	0	0
Nog te ontvangen subsidies	472.808	0
Overige vorderingen en overlopende activa	37.342	51.358
	510.150	51.358
Totaal vorderingen	837.843	174.199

Er zijn geen vorderingen met een looptijd langer dan een jaar. Een voorziening voor vermoedelijke oninbaarheid van debiteuren en overige vorderingen wordt niet noodzakelijk geacht.

4. Liquide middelen

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Banktegoeden	2.230.588	2.416.215
Kassen bibliotheken	61	220
Gelden onderweg	78	8
	2.230.727	2.416.443

De banktegoeden worden gehouden bij de Rabobank, de ABN AMRO en bij ING en staan vrij ter beschikking.

5. Algemene reserves

	31-12-2024	onttrekking	toevoeging	herbest.	31-12-2025
	€	€	€	€	€
Algemene reserves	403.766	0	94.717	0	498.483
Resultaat vorig jaar (2024)	0		38.028		38.028
	403.766	0	132.745	0	536.511

De bestemmingsreserves met uitzondering van de personeelsreserves zijn op verzoek van de gemeente herbestemd.

6. Bestemmingsreserves

	31-12-2024	onttrekking	toevoeging	herbest.	31-12-2025
	€	€	€	€	€
Reserve bibliothekennetwerk Achtkarspelen	490.013	0	0	0	490.013
Personeelsreserve	409.565	0	0	0	409.565
	899.578	0	0	0	899.578

1.6 TOELICHTING OP DE BALANS

Bestemmingsreserves bibliothekennetwerk Achtkarspelen

De bestemmingsreserve bibliothekennetwerk Achtkarspelen is bestemd voor investeringen in het bibliothekennetwerk in de gemeente Achtkarspelen, waaronder de toekomstige investering in de inrichting van de nieuwe bibliotheek in de nieuw te bouwen scholengemeenschap in Buitenpost.

Bestemmingsreserves personeel

De bestemmingsreserves personeel zijn bedoeld om kosten ontstaan door langdurig ziekteverzuim en kosten door uitdiensttredingen op te vangen. Voor een adequate hoogte van de bestemmingsreserves personeel wordt een reserve van 15% van de totale personeelskosten aangehouden.

7. Voorzieningen

	31-12-2024	onttrekking	toevoeging	31-12-2025
	€	€	€	€
jubilea	9.890	-3.537	5.534	11.887
	9.890	-3.537	5.534	11.887

Een onttrekking aan de voorziening jubilea betreft uitbetalingen dienstjubilea. Een toevoeging betreft de herberekende verplichting.

8. Kortlopende schulden

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
<i>Crediteuren</i>		
Crediteuren	459.509	190.606
	459.509	190.606
<i>Te betalen personeelskosten</i>		
Te betalen netto salarissen	6.221	14.229
Vakantiegeldrechten	130.104	112.901
Verlofrechten	125.979	127.068
Te betalen loonheffing en sociale lasten	125.675	108.198
Te betalen pensioenlasten	50.824	95.129
Overige personeelskosten	0	0
	438.803	457.525
<i>Overige schulden</i>		
Nog te betalen bedragen	39.500	6.695
Vooruitontvangen contributies	327.330	330.903
Vooruitontvangen baten	905.237	768.275
Deposito's	4.788	4.700
Nog te besteden subsidie	150.000	0
Overige schulden en overlopende passiva	31.127	33.986
	1.457.982	1.144.559
Totaal kortlopende schulden	2.356.294	1.792.690

Overlopende passiva heeft betrekking op nog te ontvangen facturen. Dit betreffen facturen welke in het volgende boekjaar worden ontvangen maar waarvan de kosten betrekking hebben op het verslagjaar.

1.7 NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

omschrijving	type verplichting	bedrag per jaar	einddatum	opzegtermijn
Sint Annaparochie	huur	€ 50.185	1 november 2027	6 maanden
Franeker	huur	€ 91.101	1 januari 2029	1 jaar
Dronryp	huur	€ 10.326	onbepaalde tijd	2 maanden
Harlingen	huur	€ 112.042	1 januari 2029	1 jaar
Buitenpost	huur	€ 52.821	30 november 2026	1 jaar
Surhuisterveen	huur	€ 54.884	onbepaalde tijd	3 maanden
Zwaagwesteinde	huur	€ 65.632	31 december 2026	1 jaar
Dokkum	huur	€ 103.330	1 december 2027	1 jaar
Kollum	huur	€ 48.905	31 augustus 2029	1 jaar
Terschelling	huur	€ 53.669	1 januari 2030	1 jaar
Vlieland	huur	€ 8.503	1 december 2025	3 maanden
Nes	huur	€ 40.679	31 december 2029	geen
Schiermonnikoog	huur	€ 24.000	onbepaalde tijd	1 jaar
Hallum	huur	€ 27.444	30 september 2028	1 jaar
BNP/Ricoh	lease multifunctionals	€ 16.920	1 mei 2026	geen
Kia personenauto	operational lease	€ 10.240	23 november 2027	geen
Fers	dienstverlening financieel	€ 87.610	31 december 2025	6 maanden
Fers	dienstverlening ICT	€ 73.733	31 december 2025	3 maanden
Totaal verplichtingen		€ 932.024		

De huren zijn gebaseerd op de bedragen uit 2025. De indexatie is nog niet toegepast omdat niet alle huurcontracten actueel zijn. De verwachte indexatie ligt tussen de 1,5% en 3%.

1.8 TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING

9. Subsidies	2025	BEGROTING	2024
	€	€	€
<i>Gemeentelijke subsidies</i>			
Exploitatiesubsidie Waadhoeke	1.115.775	1.115.774	1.072.860
Exploitatiesubsidie Harlingen	461.854	461.854	444.090
Exploitatiesubsidie Achtkarspelen	673.526	673.527	647.622
Exploitatiesubsidie Dantumadiel	444.690	444.690	437.887
Exploitatiesubsidie Noardeast Fryslân	1.091.769	1.091.769	1.049.778
Exploitatiesubsidie Terschelling	212.808	212.808	204.623
Exploitatiesubsidie Vlieland	58.776	58.777	56.516
Exploitatiesubsidie Ameland	149.424	149.424	143.677
Exploitatiesubsidie Schiermonnikoog	100.525	100.525	96.659
	4.309.147	4.309.148	4.153.712
<i>Overige subsidies</i>			
Specifieke uitkering Digitale Inclusie (IDO)	92.385	167.201	167.202
Vliegwielfbudgetten	91.150	91.150	65.500
Bildts Documentatie Centrum	0	0	8.600
Specifieke gemeentelijke subsidies	973.500	972.964	35.550
Koninklijke Bibliotheek	0	0	1.600
Overige subsidieverstrekkers	0	0	1.500
	1.157.035	1.231.315	279.952
Totaal subsidies	5.466.182	5.540.463	4.433.664

De gemeentelijke subsidies worden verkregen via de gemeenten waarin de bibliotheken actief zijn. De gemeentelijke subsidies hebben een structureel karakter. Voor het verkrijgen van deze subsidies gelden een aantal belangrijke voorwaarden:

- Subsidies moeten worden besteed aan activiteiten waarvoor de subsidies zijn aangevraagd.
- Achteraf moet een overzicht van de activiteiten die zijn uitgevoerd worden toegestuurd.
- Achteraf moet een overzicht van de inkomsten en uitgaven (financieel verslag) worden toegestuurd.
- Achteraf moet een balans met toelichting van het afgelopen tijdvak worden ingestuurd.
- Achteraf moet een accountantsverklaring van een onafhankelijk accountant worden toegestuurd.
- Het gaat hier om een controleverklaring als bedoeld in art. 393 lid 1 boek 2 Burgerlijk Wetboek.

De exploitatiesubsidies zijn t/m 2024 vastgesteld.

De overige subsidies hebben betrekking op subsidies met een voornamelijk een incidentieel karakter. Dit zijn subsidies die vanuit overheidsinstanties beschikbaar worden gesteld voor een bepaalde periode en een bepaald doel zoals vliegwielfbudgetten en subsidies voor culturele activiteiten.

10. Bibliotheekopbrengsten	2025	BEGROTING	2024
	€	€	€
Contributies	534.631	561.364	512.989
Overige bibliotheekopbrengsten	7.127	0	16.455
	541.758	561.364	529.444

De opbrengsten uit contributies waren hoger dan begroot. Dit komt door afname van leden.

1.8 TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING

11. Specifieke opbrengsten	2025	BEGROTING	2024
	€	€	€
Opbrengst dienstverlening bedrijven	79.886	75.778	73.189
Opbrengst dienstverlening scholen	230.135	250.000	231.754
Verhuur	86.448	90.000	83.992
Overige specifieke opbrengsten	23.606	12.254	15.016
	420.075	428.032	403.951

De opbrengsten uit de dienstverlening aan bedrijven (ING servicepunten) waren hoger dan begroot in 2024. De opbrengsten uit de verhuur zijn hoger t.o.v. 2024. De overige specifieke opbrengsten zijn hoger dan in 2024.

12. Diverse baten	2025	BEGROTING	2024
	€	€	€
Overige baten	12.337	2.750	6.128
	12.337	2.750	6.128

De diverse baten zijn hoger uitgevallen door een niet begrote bijdrage sponsoring.

13. Projectbaten	2025	BEGROTING	2024
	€	€	€
Projectbaten	952.057	1.537.594	1.371.707
	952.057	1.537.594	1.371.707

De projectbaten wijken af van begroting. In de projectbaten waren opbrengsten verwerkt die onder subsidies zijn verantwoord. We hebben in 2025 een duidelijke splitsing gemaakt tussen een project en standaard dienstverlening

14. Personeel	2025	BEGROTING	2024
	€	€	€
Lonen en salarissen	2.753.230	3.178.455	2.450.192
Ontvangen ziekengeld en overige uitkeringen	-18.873	-13.690	-55.852
Sociale lasten	533.096	543.040	477.141
Pensioenlasten	419.260	473.687	371.672
Overige personeelskosten	710.392	552.177	463.691
Doorberekende personeelskosten	-916.439	-999.520	-976.410
	3.480.666	3.734.149	2.730.434

FTE	54,0	57,0	51,5
-----	------	------	------

De personeelskosten zijn nagenoeg conform begroting. De hogere lonen en salarissen worden doorberekend aan de projecten. De overige personeelskosten zijn hoger door extra niet begrote inzet op het gebied van HRM.

1.8 TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING

15. Bestuurskosten	2025	BEGROTING	2024
	€	€	€
Publiciteit/voorlichting	103.566	100.357	105.842
Contributies	18.725	19.930	18.455
Accountantskosten	24.950	14.661	14.000
Onderzoek betreffende organisatie	7.000	15.000	4.673
Overige bestuurskosten	9.524	16.945	8.900
	163.765	166.893	151.870

De bestuurskosten zijn nagenoeg conform begroting. De hogere kosten voor accountant worden gecompenseerd door de lagere overige bestuurskosten.

16. Huisvesting	2025	BEGROTING	2024
	€	€	€
Huur	752.456	807.404	702.613
Servicekosten	81.594	64.045	100.118
Onderhoud	50.989	42.532	37.726
Schoonmaak	121.042	130.199	114.059
Gas, water en elektra	114.127	152.496	120.860
Belastingen	18.067	14.829	14.761
Overige huisvestingskosten	20.334	18.905	27.396
	1.158.609	1.230.410	1.117.533

De huisvestingskosten zijn lager dan begroot, doordat de energiekosten een stuk lager zijn dan verwacht als gevolg van de gedaalde energieprijzen. De bibliotheek heeft energiecontracten met variabele tarieven.

17. Afschrijvingen	2025	BEGROTING	2024
	€	€	€
Afschrijvingskosten inrichting en inventaris	91.706	120.405	96.673
Afschrijvingskosten automatisering	25.776	34.537	28.782
Afschrijvingskosten wagenpark	4.110	4.110	4.110
	121.592	159.052	129.565

De afschrijvingen zijn lager uitgevallen dan begroot. Er zijn minder investeringen dan begroot uitgevoerd.

18. Administratie	2025	BEGROTING	2024
	€	€	€
Kopieerapparaten	27.993	25.222	22.175
Kantoorbenodigdheden	10.475	10.144	11.089
Porti/vrachtkosten	14.460	11.357	13.844
Telefonie	18.851	19.354	22.151
Administratiekosten	112.671	84.000	89.222
Overige administratiekosten	7.697	9.372	8.266
	192.147	159.449	166.747

1.8 TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING

De kosten van de administratie zijn hoger uitgevallen als gevolg van de gestegen prijzen c.q. tarieven en hogere

1.8 TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING

19. Transport	2025	BEGROTING	2024
	€	€	€
Kosten wagenpark	10.070	18.740	9.115
Overige transportkosten	418	0	113
	10.488	18.740	9.228

De kosten van transport zijn lager dan begroot doordat er in de begroting rekening werd gehouden met hogere brandstof- en leasekosten.

20. Automatisering	2025	BEGROTING	2024
	€	€	€
Onderhoud/repatrie	84.616	75.000	83.523
Licenties	40.120	65.745	46.317
Contributie inning	5.198	5.000	8.318
Overige automatiseringskosten	20.984	12.251	20.762
	150.918	157.996	158.920

De kosten van de automatisering zijn een conform begroting. Wel zie je dat het onderhoud gestegen is, maar de licenties juist minder zijn dan de jaren ervoor

21. Collectie en media	2025	BEGROTING	2024
	€	€	€
Boeken en andere media	537.860	543.399	543.326
Leenrechtvergoeding	109.455	111.154	111.243
Tijdschriften en dagbladen	69.778	60.000	62.076
Overige kosten collectie en media	29.075	68.302	35.026
	746.168	782.855	751.671

De kosten voor collectie en media zijn iets lager dan begroot. Dit komt door een vertragende leveringen van boeken die in de loop van 2026 binnen zullen komen

22. Specifieke kosten	2025	BEGROTING	2024
	€	€	€
Kosten activiteiten bibliotheek	56.054	81.500	48.231
Kosten dienstverlening scholen	33.858	30.050	29.484
Kosten lokale campagnes	41.860	20.000	73.093
Overige specifieke kosten	7.884	0	10.972
	139.656	131.550	161.780

De specifieke kosten zijn hoger dan begroot. De kosten voor lokale campagnes zijn fors hoger maar worden echter gecompenseerd door lagere kosten voor activiteiten, dienstverlening scholen en overige specifieke kosten.

1.8 TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING

23. Overige kosten	2025	BEGROTING	2024
	€	€	€
Overige kosten	7.574	16.500	1.260
	7.574	16.500	1.260

24. Projectkosten	2025	BEGROTING	2024
	€	€	€
Projectkosten	1.142.163	1.537.594	1.426.649
	1.142.163	1.537.594	1.426.649

project	projectkosten	projectbaten	projectresultaat
	€	€	€
St.Wodant Dantumadiel	6.445	7.921	1.476
Stimulering lokale innovatie/TikTok	3.347	0	-3.347
Taalplan Achtkarspelen	179.385	0	-179.385
Basisvaardigheden Vlieland	0	0	0
Masterplan Basisvaardigheden	38.619	0	-38.619
Huiskamerbibliotheek Waadhoeke	13.206	0	-13.206
Huiskamerbibliotheek Noardeast Fryslân	5.581	0	-5.581
Historische Verenigingen	22.193	0	-22.193
dBos Simon Vestdijk Franeker	13.059	0	-13.059
Huiskamerbibliotheek Dantumadiel	26.196	0	-26.196
PRO Dokkum	3.636	0	-3.636
BoekStartcoach Terschelling	6.750	0	-6.750
Gastouderbureau SKF	3.179		-3.179
VVE en Laaggeletterdheid NEF 2025	72.683	80.000	7.317
Voorleesexpress NEF 2024-25	29.800	30.000	200
MBV II - doorontwikkeld gelden 2024	127.561		-127.561
MBV III - aanvraag 2025	6.908	121.100	114.192
VVE en OAB Waadhoeke 2025	12.109	115.290	103.181
BoekStartcoach Ameland en Schiermonnikoog			0
Doorontwikkeld gelden BIK 2025	164.608	127.000	-37.608
Doorontwikkeld gelden PO 2025	204.262	158.000	-46.262
Doorontwikkeld gelden VO 2025	57.930	42.000	-15.930
Leercentrum Schiermonnikoog			0
Programmeringsregeling Digitaal Burgerschap	16.090	13.722	-2.368
Taalplan Achtkarspelen 2025	2.663	204.357	201.694
VVE en laaggeletterdheid Dantumadiel 2026			0
VVE en laaggeletterdheid NEF 2026			0
VVE en OAB Waadhoeke 2026			0
Verzuimcorrectie			0
Vliegwielen Achtkarspelen	3.368	10.000	6.632
Vliegwielen NEF		8.500	8.500
Vliegwielen Dantumadiel		10.000	10.000
Overboekingen voorgaande jaren	122.584	24.167	-98.417
	1.142.163	952.057	-190.106

1.8 TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING

25. Rentebaten	2025	BEGROTING	2024
	€	€	€
Rentebaten	16.054	12.500	12.086
	<u>16.054</u>	<u>12.500</u>	<u>12.086</u>

De rentebaten hebben betrekking op de ontvangen rente van de spaarrekeningen.

26. Rentelasten	2025	BEGROTING	2024
	€	€	€
Rentelasten	0	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Er waren geen rentelasten omdat de banken niet langer negatieve rente berekenden.

27. Bijzondere baten	2025	BEGROTING	2024
	€	€	€
Bijzondere baten	0	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Er waren geen bijzondere baten.

28. Bijzondere lasten	2025	BEGROTING	2024
	€	€	€
Bijzondere lasten	0	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Er waren geen bijzondere lasten.

1.9 VERANTWOORDING WET NORMERING TOPINKOMENS (WNT)

Bezoldiging leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling, inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.	
Gegevens 2025	
J.J. Hellemans	
Functiegegevens	directeur-bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in FTE)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 109.855
Beloningen betaalbaar op termijn (pensioenpremie)	€ 7.720
Subtotaal	€ 117.575
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Bezoldiging	€ 117.575
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2024	
J.J. Hellemans	
Functiegegevens	directeur-bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01-09 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in FTE)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 33.949
Beloningen betaalbaar op termijn (pensioenpremie)	€ 5.018
Subtotaal	€ 38.967
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 77.667
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Bezoldiging	€ 38.967
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

1.9 VERANTWOORDING WET NORMERING TOPINKOMENS (WNT)

Gegevens 2025	
A. Schokker	
Functiegegevens	Voorzitter Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01-01 t/m 31-12
Bezoldiging	
Bezoldiging	€ 3.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 34.950
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0
Bezoldiging	€ 3.000
overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.

Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2025	
P. van den Broek	
Functiegegevens	Secretaris Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01-01 t/m 31-12
Bezoldiging	
Bezoldiging	€ 2.400
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 23.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0
Bezoldiging	€ 2.400
overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2025	
H.C.G. van Asten	
Functiegegevens	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01-01 t/m 31-12
Bezoldiging	
Bezoldiging	€ 2.400
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 23.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0
Bezoldiging	€ 2.400
overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2025	
J.M. Algra	
Functiegegevens	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01-01 t/m 31-12
Bezoldiging	
Bezoldiging	€ 2.400
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 23.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0
Bezoldiging	€ 2.400
overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2025	
H. de Groot	
Functiegegevens	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01-01 t/m 31-12
Bezoldiging	
Bezoldiging	€ 2.400
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 23.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0
Bezoldiging	€ 2.400
overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

1.10 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum geweest die toelichting vereisen.

1.11 VASTSTELLING EN ONDERTEKENING

Dit jaarverslag en de jaarrekening zijn goedgekeurd en vastgesteld door de raad van toezicht op 20 mei 2026 te Leeuwarden.

Was getekend:

- mevrouw A. Schokker, voorzitter
- de heer P. van den Broek, secretaris
- de heer J.M. Algra, lid
- mevrouw H.C.G. van Asten, lid
- de heer H. de Groot, lid

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de raad van toezicht Stichting Openbare Bibliotheken Noord Fryslân

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van Stichting Openbare Bibliotheken Noord Fryslân te Franeker gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Openbare Bibliotheken Noord Fryslân per 31 december 2025 en van het resultaat over 2025 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de bepalingen krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2025.
2. De staat van baten en lasten over 2025 en
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol WNT 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Openbare Bibliotheken Noord Fryslân zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- Het bestuursverslag
- De overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van RJ-640 vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur van Stichting Openbare Bibliotheken Noord Fryslân is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude en fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten.

Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 20 mei 2026

Eshuis Registeraccountants B.V.

Henderikus Digitaal ondertekend
door Henderikus
Lambertus Lambertus Pot
Pot Datum: 2026.05.20
13:15:29 +02'00'

H.L. Pot AA

